

Ehlisünnet Rivayetlerinde Mehdi

Dr. Cafer Yusufi

Giriş

G enel olarak Müslümanların tümünün nezdinde Mehdi (a.s) ile ilgili gelmiş olan hadisler tevatür haddinin çok çok üstündedir. Gerçekten Mehdi (a.s) konusunda gördüğümüz kadar çok sayıda hadisin geldiği çok az konu vardır. Bu belli bir mezhebe has durum da değildir. Aksine gerek Şii olsun gerekse Sünni, hepsi de bu hadisleri kitaplarında rivayet etmiştir. Meselenin aslı, gaybeti, zuhur alametleri, zuhurunu geciktiren- çabuklaştıran şeyler ve gaybetinin sebepleri gibi konularda Şia kanalından nakledilen hadislerin sayısı binleri geçmiştir. Bu konuda birçok kitap ve eser kaleme alınmıştır. Bilgi edinmek isteyen kimse bu konuda uzun uzadıya yazılmış kaynaklara müracaat edebilir ve bu okyanustan enfes inciler çıkarabilir; onların nurundan bereketlenebilir, onlardaki burhanlarla basiretini artırabilir. Fakat günümüzdeki önemli sorun bazı cahillerin bu gerçeği inkâr etme yolundaki çabalarıdır. Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürme gayreti içindedirler. Bu yüzden biz, Hz. Mehdi (a.s) hakkında Ehlisünnet kardeşlerimizin naklettiği hadisleri getirmek suretiyle “Mehdi inancının İslam'ın zaruri ve vazgeçilmez konularından olduğu” gerçeğinin anlaşılmasını istiyoruz. Konunun aslı üzerinde ittifak ve görüş birliği vardır. Şaz ve nadir denilecek az sayıdaki muhalifler ise vahyin ve ilmin kaynağını bırakıp öğretilerini Emevi ve Süfyanilerden alan garazlı kimselerdir. Bazıları ise onun dünyaya geldiği konusuna muhalefet etmiş ve onun ahir zamanda doğacağını savunmuştur. Ya da onun Resulullah'ın (s.a.a) soyundan ve Fatuma'nın (s.a) oğullarından olduğunu kabul ettikten sonra Hasan (a.s) veya Hüseyin'in (a.s) evlatlarından olduğu konusunda ihtilaf etmişlerdir. Biz, Müslümanları dinlerinde saptırmaktan vesvesecilerin ümidini kesmek ve ortaya attıkları şüphelerin cevabını vermek amacıyla Ehlisünnet'in konuyla ilgili naklettiği rivayetleri bu makalede getirdik. Özellikle bu konuda Allame Üstat Şeyh Ebu-talib Tebrizi'nin “Men Hüvel Mehdi/Mehdi Kimdir” isimli kitabındaki araştırmalarından istifade ettik ve lüzum gördüğümüz bazı yerlerde bazı katkılarda bulunduk ve diğer kaynaklardan da aldığımız bilgilerin ışığında bazı açıklamalar yaptık.

Ehlişünnet Nezdinde Mehdi Hadisleri Mütevatirdir

1- Ehlişünnet'in büyük âlimlerinden ve araştırmacılarından olan Hafız b. Hacer Askalani, *Tehzib'ut-Tehzib* kitabında şöyle der: Hz. Muhammed Mustafa'dan (s.a.a) nakleden ravilerin sayısının bolluğu sebebiyle tevatür haddine varan hadislerde Mehdi'nin Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'inden olacağı, yedi yıl hükümet edeceği ve yeryüzünü adaletle dolduracağı ifade edilmiştir. İsa (a.s) ortaya çıkacak ve ona Deccal'i öldürmede yardımcı olacaktır. O, bu ümmetin imamı olacak ve İsa onun arkasında namaz kılacaktır.¹

2- Aynı ibareti Celaluddin Suyuti, kabul ettiğini belirterek "el-Havi Lil-Fetava" kitabında getirmiştir.

3- İbn Hacer el-Heytemi el-Mekki, *Es-Savaik* kitabında şöyle der: Ebul Hasan el-Ecri şöyle der: Hz. Muhammed Mustafa'dan (s.a.a) nakleden ravilerin sayısının bolluğu sebebiyle tevatür haddine varan hadisler; Mehdi'nin ortaya çıkacağını ve onun Peygamber'in Ehlibeyt'inden olacağını, yeryüzünü adaletle dolduracağını; onun İsa ile birlikte çıkacağını, İsa'nın (a.s) Filistin topraklarında bulunan Babu Ludd'da Deccal'i öldürmede ona yardım edeceğini, onun bu ümmete imamlık edeceğini ve İsa'nın onun arkasında namaz kılacağını belirtmektedir.²

4- Ebu Muhammed Hasan b. Ali Berbahari (ö:329) şöyle der: Ehlişünnet'in itikatlardan birisi, Meryem oğlu İsa'nın (a.s) inmesine inanmaktır. O inecek; Deccal'i öldürecek, evlenecek, Muhammed Ehlibeyt'inden olan Kâim'in arkasında namaz kılacak. Sonra ölecek ve Müslümanlar onu defnedeceklerdir.³

5- Şeblenci, *Nur'ul-Ebsar*'da şöyle der: Peygamber'den (s.a.a) mütevatir olarak gelen hadislerle göre o, Peygamber'in Ehlibeyt'indendir. Yeryüzünü adaletle dolduracaktır. Deccal'i öldürmede İsa (a.s) ona yardım edecektir.⁴

6- Ebu Abdullah Kettani, *En-Nezmu'l-Mütenasir Fi'l-Ahbar'il-Mütevatir* kitabında şöyle kaydetmiştir:

Vaadedilmiş beklenen Fatımi Mehdi'nin çıkışı... Birçok kimse Hafız Sehavi'den bu rivayetin mütevatir olduğunu nakletmiştir. Ebu'l-A'la İdris b. Muhammed b. İdris el-Hüseyin el-İraki'ye ait eserde Mehdi hakkındaki hadislerin mütevatir veya mütevatire yakın düzeyde olduğu belirtilmiştir. Kettani şöyle der: Araştırmacı hafızların birçoğu birinci görüşte karar kılmışlardır... Şeyh Cessus'a ait Şerhu'r-Risale'de şu ifade geçmiştir: Mehdi hakkında gelen hadislerle dair Sehavi bunların tevatür haddine ulaştığını söylemiştir... Şeyh Muhammed b. Ahmed el-İsferayini'ye ait Şerh-i Akide kitabında şöyle geçmiştir: Onun çıkışı hakkında o kadar çok rivayet gelmiştir ki bunlar mana cihetinden

¹ Hafız İbn Hacer Askalani, *Tehzib'ut-Tehzib*, c.9, s.144, Haydar Abad Ed-Deken çapı; Şeyh Ebutalib Et-Tecil Et-Tebrizi'nin "Men Hüvel Mehdi" kitabından (s.58) naklettik.

² El-Muhaddis Ahmed b. Hacer El-Heytemi El-Mekki Eş-Şafii, *Es-Savaik'ul-Muhrika*, Mısır baskısı, s.165 ve İstanbul İhlas Vakfı baskısı, s.167.

³ Ebu Muhammed El-Hasan b. Ali b. Halef El-Berbahari (ö:329), *Kitabu Şerh'üs-Sünne*, Dar'un-Neşr: Daru İbn Kiyem – 1408 s.27 sayı.20.

⁴ Mumin b. Hasan Eş-Şeblenci Eş-Şafii El-Misri, *Kitabu Nur'ul-Ebsar*, Musur Eş-Şabiye baskısı, s.171.

Genel olarak Müslümanların tümünün nezdinde Mehdi (a.s) ile ilgili gelmiş olan hadisler tevatür haddinin çok çok üstündedir. Gerçekten Mehdi (a.s) konusunda gördüğümüz kadar çok sayıda hadisin geldiği çok az konu vardır. Bu belli bir mezhebe has durum da değildir. Aksine gerek Şii olsun gerekse Sünni, hepsi de bu hadisleri kitaplarında rivayet etmiştir.

tevatür haddine ulaşmıştır. Bu konu, Ehlisünnet uleması arasında, inançlarının bir parçası sayılacak şekilde yayılmıştır. Sonra bir grup sahabeden bu konuda rivayet edilmiş hadislerden bazılarını zikretmiş, ardından sahabeden sayılan ve sahabeden sayılmayan kimse-lerden çeşitli rivayetler getirmiştir. Onlardan sonra gelen tabiinden de bu konuda gelen rivayetlerin toplamından kesin ilim ifade eden sözleri nakletmiştir. Dolayısıyla Mehdi'nin çıkacağına inanmak vaciptir. Nitekim bu, ilim erbabı nezdinde sabit olmakla birlikte Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaatin itikat esaslarında kaydedilmiştir... Daha sonra şöyle demiştir: Kadı Allame Muhammed b. Ali Şevkani Yemeni (r.a) kaleme aldığı bir risaleye şu ismi vermiştir: “Et-Tevzihu fi Tevatürü Ma Câe fi'l-Muntazar ve'd-Deccal ve'l-Mesih” (Muntazar, Deccal ve Mesih Hakkında Gelen Hadislerin Tevatürüne Dair Açıklama). Şevkani bu risalede şöyle demiştir:

Mehdi hakkında vakıf olunabilecek hadislerden ellisi sahih, hasen, münceber yayıl-
makla birlikte bu konudaki hadislerin mütevatir olduğunda hiç şüphe yoktur... Sonra
şunu eklemiştir: Eğer konunun uzamasından korkmasaydım bu hususta kendi vakıf ol-
duğum hadisleri getirirdim. Zira ben insanlardan birçoğunun bu zamanda onun hakkında
şek ettiklerine ve “acaba bu konuda gelen hadisler kesin midir değil midir” diye sorduk-
larına şahit oldum. Onların birçoğu İbn Haldun'un sözüne takılıp kalıyor ve ona itimat
ediyor. Hâlbuki İbn Haldun bu sahanın uzmanı değildir ve hak olan, her alanda o işin er-
babına müracaat etmektir.⁵

7- Şeyh Muhammed el-Hanefi el-Mısri, *İthafu Ehl'il-İslam* kitabında şöyle der: Mehdi'nin çıkacağına dair Peygamber'den (s.a.a) mütevatir hadisler gelmiştir.

8- Ebul Hasan Muhammed b. Hüseyin el-Ebri Es-Secezi (ö:363), *Menakib-i Şafii* kita-
bında şöyle demiştir: Resulullah'tan (s.a.a) Mehd'nin zikrinde tevatür haddinde bolca ha-
dis gelmiştir. Bu hadislerde onun kıssası uzun uzadıya anlatılmıştır; Mehdi, Peygamber'in
(s.a.a) Ehlibeyt'inden olacak, yedi yıl hükümet edecek ve yeryüzünü adaletle dolduracak-
tır. İsa (a.s) da ortaya çıkacak ve ona, Deccal'i öldürmede yardım edecektir. O, bu ümme-
tin imamı olacak ve İsa onun arkasında namaz kılacaktır.⁶

⁵ Muhammed b. Cafer El-Kettani (ö: 1345), *Nezmu'l-Mütenasir minel Hadis'il-Mütevâtir*, s.225-228, sayı.289, Daru'n-Neşr: Mısır- Dar'ul-Kutub'us-Selefiyye, Şeref El-Hicazi'nin tahkiki ile.

⁶ Ebul Hasan Muhammed b. Hüseyin El-Ebri Es-Secezi (ö:363), *Menakib-i Şafii*; Ehlisünnet'in birçok âlimi bunu ondan rivayet etmiştir; bkz. *El-Menarul-Munif fi's-Sahih ve'z-Zaif*, Ebu Abdullah Muhammed b. Ebu-bekir El-Hanbeli (ö:751), s.142, Dar'un-Neşr, Mekteb'ul-Matbuat'ul-İslamiyye- Halep 1403.

9- Abdurrahman b. Abdullah Es-Suheyli (ö:581), *Ravzu'l-Enf* kitabında şöyle demiştir: Aynı şekilde ahir zamanda soyundan müjdelenmiş olan Mehdi'nin gelişi de onun (âlem kadınlarının hanımefendisi olan Fatma'nın) hâkimiyetindedir. Bu özelliklerin tüm ona aittir. Mehdi konusunda gelen hadisler çoktur. Ebubekir b. Ebu Hayseme bu hadisleri toplamış ve artırmıştır.⁷

10- Muhakkik Muhammed b. Abdurresul el-Berzenci, Mısır'da Abdulhamid Ahmet Hanefi tarafından basılmış “el-İşae Li Eşrat'is-Saeh” kitabında (s.78) Mehdi ile ilgili haberlerin mütevatir olduğunu söylemiştir. O, kitabının bir yerinde şöyle der:

Üçüncü Bab: Büyük alametler ve kıyametin yakınlaştığının belirtileridir. Bunlar oldukça fazladır. Bunlardan biri Mehdi'dir. O, bu alamet ve belirtilerin ilkidir. Şunu bilmek gerekir ki onun hakkında farklı rivayetlerle gelmiş olan hadisler neredeyse toplanamayacak kadar çoktur. Kitabının başka bir yerinde ise şöyle der: Şunu anladım ki Mehdi'nin varlığı, ahir zamanda ortaya çıkışı, onun Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'inden ve Fatma evlatlarından oluşu hakkında gelen hadisler mana açısından tevatür haddine ulaşmıştır. Dolayısıyla bunları inkâr etmek anlamsızdır. Sonra şöyle der: Manevi tevatür haddine ulaşmış birçok sahih ve meşhur hadislerde büyük alametlerin ortaya çıkacağı sabit olmaktadır. Bu alametlerin ilki Mehdi'dir. O, Fatma evlatlarından olup ahir zamanda gelecek; yeryüzü nasıl zulümle dolmuşsa onu adaletle dolduracaktır.⁸

11- Ehlişünnet'in büyük müfessirlerinden olan Ebu Abdullah el-Kurtubi el-Maliki (ö:671) şöyle demiştir:

Beyhaki *el-Ba'su ve'n-Nuşur* kitabında şöyle der: Mehdi'nin çıkışına açık şekilde delalet eden hadisleri kabul etmiştir. Bu hadislerde Mehdi'nin Resulullah'ın (s.a.a) soyundan olduğu hususu senet bakımından daha sahihtir. Dedim: Biz bunu zikrettik ve kitabımızda (*Et-Tezkire* kitabı) onu uzun uzadıya açıkladık. Allah'a hamdolsun ki Mehdi hakkındaki hadisleri tamamıyla zikrettik.⁹ Kurtubi de kendi “Tezkire”sinde Beyhaki ve Ebul Hasan el-Ebri Eş-Şafii'nin Mehdi hakkındaki sözüne işaret etmiştir.¹⁰

12- Muhammed b. Hasan el-Esfevi, *Menakib-i Şafii* kitabında şöyle der: Mehdi'nin zikrinde ve onun Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'inden olduğuna dair Resulullah'tan (s.a.a) tevatür haddinde hadisler gelmiştir.

13- Şeyh Muhammed Es-Sabban, *İs'af'ur-Rağibin* kitabında şöyle der: Peygamber'den (s.a.a) mütevatir olarak gelen hadislerde Mehdi'nin çıkışından ve onun Peygamber'in Ehlibeyt'inden olduğundan söz edilmiştir. O, zulümle dolmasının ardından yeryüzünü adaletle

⁷ Abdurrahman b. Abdullah b. Ahmed b. Ebul Hasan El-Has'emi Es-Suheyli (ö:581), *Kitab'ur-Revz'ul-Enf fi Tefsir-i Siyret'in-Nebeviyye*, İbn Hişam, c.1, s.280, Dar'un-Neşr Dar'ul-Fıkr-Beyrut 1989.

⁸ Muhammed b. Abdurresul El-Hüseyni El-Berzenci (ö:1103), *El-İşae Li Eşrat'is-Saeh*, s.87 ve 112 ve 189, Dar'un-Neşr: Kahire'de bulunan El-Meşhed'ul-Hüseyni Kütüphanesi.

⁹ Ebu Abdullah Muhammed b. Ahmed El-Ensari El-Kurtubi “El-Cami Li Ahkam'il-Kur'an” isimli tefsirinde, c.8, s.122, Tevbe suresinin 33. ayetinin altında; *Et-Tezkire* kitabında ölümler ve ahiretle ilgili konulara işaret ederken, s.1205 Dar'un-Neşr: Riyad'da bulunan Dar'ul-Minhac li'n-Neşri ve't-Tevzi 1425 Birinci Baskı.

¹⁰ Ebu Abdullah Muhammed b. Ahmed El-Kurtubi El-Ensari, *Et-Tezkire*, s.1205.

dolduracaktır; İsa (a.s) Filistin topraklarında bulunan Babu Ludd'da Deccal'i öldürmede ona yardım edecektir. O, ümmete imamlık edecek ve İsa da onun arkasında namaz kılacaktır.¹¹

14- Ebul-Kasım Ali b. Hasan b. Asakir Eş-Şafii (ö:571), Tarih-i Medineti Dimeşk kitabında Beyhaki'den (ö:458) naklen şöyle demiştir: Mehdi'nin çıkışını açıkça ifade eden hadisler senet açısından en sahih hadislerdir. Bu hadislerde onun Peygamber'in soyundan olacağı beyan edilmiştir.¹²

15- Suveydi, *Sebaik'uz-Zeheb* kitabında şöyle der: Âlimler, ahir zamanda kıyam edecek ve yeryüzünü adaletle dolduracak olan Mehdi üzerinde ittifak etmiştir.¹³

16- Sıddık Hasan Han Kanuçi (ö:1307 Hicri), Resulullah (a.s) Ehlibeyt'ine, tabilerine ve sevenlerine karşı kin taşımakla; onların fazilet ve menkubelerini inkâr çabası içinde olmakla tanınan selefi ekolündendir. *el-İzâe* kitabında şöyle der: Farklı rivayetlerle Mehdi hakkında gelen hadisler gerçekten çok fazladır ve mana açısından tevatür haddine ulaşmaktadır. Bu hadisleri sünen, mucem, müsned gibi İslam'ın divan kitabı niteliğindeki eserlerde görmektediriz. Daha sonra kitabının bir yerinde şöyle der:

Mehdi'nin ahirzamanda çıkacağına hiçbir şüphe bulunmamaktadır; ancak hangi ayda ve hangi yılda çıkacağı belirlenmemiştir. Bu konuda mütevatir hadisler gelmiştir. Ümmetin cumhuru – selefinden halefine – bu hususta ittifak etmiştir. Bu konuya muhalif olanın muhalefetine itina edilmez. Daha sonra İbn Haldun'a ve onun muhalefetine işaret ederek onu reddetmiş, şöyle söylemiştir:

Birçok delilin kendisine delalet ettiği vâdedilmiş Fatımi Muntazar konusunda şüpheye düşmek anlamsızdır. Hatta bunu inkâr etmek tevatür haddine ulaşmış müstefiz ve meşhur naslara karşı büyük bir cürettir, küstahlıktır.¹⁴

17- Abdulaziz b. Baz (ö: 1420), ömrünün sonuna kadar Suudi Arabistan Başmüftüsü olarak görev yapmıştır. O, Vahhabiyetin en büyük unsurlarından ve âlimlerindendi. O, tekfircilikle tanınmış bir şahsiyetti. Nitekim tekfir anlayışı, Vahhabiyetin Muhammed b. Abdulvahhab eliyle tesis edildiği ilk günden itibaren vazgeçilmez bir alışkanlığı ve genel stratejisi olmuştur. Onlarda Resulullah (s.a.a) Ehlibeyt'ine karşı en ufak bir temayül görülmemiştir. Aksine Ehlibeyt'in faziletlerini inkâr etmek ve onları küçük düşürebilmek için özel bir çaba içine girmişler, yapabildiklerini yapmışlardır. Emevileri savunmak adına da ne gerekiyorsa sonuna kadar yapmışlardır. Sanki onların Âl-i Ebu Süfyan'a olan inancı Âl-i Muhammed'e olan inançlarından daha fazladır! Nitekim inanç, ahlak ve amelindeki onca fesada rağmen Yezid b. Muaviye'yi savunmak için kitap yazmışlardır. Oysaki Yezid'in Hz. yaptığı zulüm ve cinayetler tarihin sayfalarını karartmıştır. Özellikle

¹¹ Ebul İrfan Muhammed b. Ali Es-Sabban, (ö:1206 Hicri Kameri), *İs'af'ur-Rağibin fi Siyret'il-Mustafa ve Fedail-i Ehlibeyti'hi't-Tahirin*, Mısır- Eş-Şabiyye baskısı, s.140.

¹² İbn Asakir, *Tarih-i Medineti Dimeşk ve Zikri Fazliha*, c.47, s.518, Dar'un-Neşr Dar'ul-Fikr-Beyrut.

¹³ Es-Suveydi diye meşhur olan Ebul Fevz Muhammed Emin El-Bağdadi, *Sebaik'uz-Zeheb fi Marifeti Kabail'il-Arab*, s.78, El-Mektebet'ut-Ticariyye-Mısır.

¹⁴ Muhammed Sıddık El-Hüseyni El-Buhari El-Kannuci (ö:1307), *El-İzâe lima Kane ve ma Yekunu Beyne Yedey'is-Sae*, s. 112 ve 145 ve 146 Dar'un-Neşr; Neşr'ul Mektebet'ul-İlmiyye –Medine, Kahire baskısı 1391 Hicri ve 1971 Miladi, üçüncü baskı.

Mehdi'nin ahirzamanda çıkacağına hiçbir şüphe bulunmamaktadır; ancak hangi ayda ve hangi yılda çıkacağı belirlenmemiştir. Bu konuda mütevatir hadisler gelmiştir. Ümmetin cumhuru -selefinden halefine- bu hususta ittifak etmiştir.

Resulullah'ın (s.a.a) torunu ve cennet gençlerinin efendisi, Peygamberimizin hoş kokulu reyhan çiçeği Hüseyin b. Ali'ye (a.s); onun evlatlarına, kardeşlerine ve yarenlerine karşı işlediği cinayetler apaçık şekilde ortadadır. Onlar Muhammed (s.a.a) ümmetinin en hayırlı insanlarıydı. Yezid, İmam Hüseyin'in (a.s) ailesini ve kızlarını esir etti. Oysaki onlar Peygamber'in (s.a.a) kızlarıydı. Onun Resulullah'ın (s.a.a) haremi olan Medine şehrinde Hirre vakası olarak tarihe geçen cinayetleri de bir utanç vesikasıdır. O, bu olayda Peygamber ashabından ve tabiinden birçok masum insanı öldürmüş, ordusundaki askerlere Medine kadınları ve kızlarının namuslarını helal/mubah kılmıştır. Onların yaptığı facia ve cinayetleri hatta şayet kâfirler bile işlememiş, bu çirkefliklerden hayâ etmişlerdir. Sonra Allah'ın beytini yıkmış ve Allah'ın haremine her türlü saygısızlığı yapmıştır... Vahhabiler bunca cinayetleri işlemiş olan birini temize çıkarmak için çaba sarf etmişlerdir. Oysaki küfür, bidat ve günahını izhar eden, sünneti öldüren, Allah'ın ayetlerini tahrif eden, Allah dostlarını ve onların evlatlarını öldüren, fey'i kendileri için sahiplenen, Müslümanların mallarını ve namuslarını yağmalayan; böylece Allah'ın, meleklerin ve Allah dostlarının lanetlerini üzerlerine alan Ümeyye oğullarının bu azgın canilerini temizlemek köpekleri ve domuzları temizlemekten daha zordur! Evet, Vahhabiyet, selefin fesat ve zulümlerini haklı gösterecek gerekçeler bulmak için özel bir çaba içine girmiş bir güruhtur. Sanki Vahhabilerin yanında zulüm ve cinayet iki kısma ayrılır: İyi olanı... Selefin yaptığı, özellikle de tabiin veya Resulullah'ı (s.a.a) görenlerin işlediği zulüm ve cinayet bu

kabildendir. Çirkin olanı... Bunların dışında kalanların işlediği zulüm ve cinayetler bu kabildendir. Elbette bunun da istisnası var. Eğer bu zulüm ve cinayetleri onların muhaliflerine karşı işlemişlerse bu da iyi zulüm sayılır! Allah’a yemin olsun ki bu anlayış açıktan açığa İslam dininin tahrifidir. Allah bizi onların şerrinden korusun. Kısacası Resulullah (s.a.a) Ehlibeyt’i ile hiçbir ilgisi olmayan ve onlara en ufak bir sevgisi bulunmayan [zira ayete göre Yüce Allah bir kalpte birinin sevgisiyle düşmanının sevgisini bir araya getirmez¹⁵] Vahhabi ekolünün Başmüftüsü olan Bin Baz bile Mehdi konusunu, onun çıkışını, adaletini ve bu mesele hakkında gelmiş olan hadisleri itiraf etmiştir. Elbette Bin Baz ve onun emsali kimselerin bu itirafı Resulullah (s.a.a) Ehlibeyt’inden etkilendikleri ve mezheplerinin bir gereği olduğu için değildir. Aksine bu konuda gelmiş olan hadislerin kesret ve çokluğunun doğal sonucudur. Öyle ki artık bu mesele besbelli bedihi konulardan biri olmuştur. Dolayısıyla onu inkârın münkirine daha çok zararı vardır.

Abdulaziz b. Baz’dan Medine şehrinde yayımlanmış el-Camiet’ul-İslamiyye (İslam Üniversitesi) dergisinin 3. sayısında Ehlisünnet’in itikadını beyan ederken şöyle dediği nakledilmiştir:

Mehdi meselesi bilinen bir konudur. Onun hakkında müstefiz, hatta birbirini destekler nitelikte mütevatir hadisler vardır. Birçok ilim ehli kimse bu konudaki hadislerin mütevatir olduğunu ifade etmiştir. Bu konudaki hadisler mana cihetinden mütevatirdir; zira birçok kanaldan nakledilmiştir. Hadislerin mahreçleri, sahabeleri, ravileri ve lafızlarındaki çeşitlilik, açık bir gerçeğe delalet etmektedir. O da şudur: Vâdedilen şahıs konusu sabittir ve onun çıkacağı hakır...¹⁶

18- Vahhabi âlimlerinden Şeyh Hemud b. Abdullah Et-Tuveyceri “el-İhticac bil Eser Ala Men Enkere’l-Mehdiyy’il-Muntezer” kitabında şöyle demiştir: Bu babda gelen hadisler üzerinde düşündüğümde benim için onların çoğunun sahih olduğu ortaya çıktı. Nitekim Ebu Davud, Tirmizi, el-Hattabi, Muhammed b. Hüseyin el-Ebri, Şeyhül İslam İbn Kayyim, Şevkani gibi ilim ve dirayetlerine güven duyulan âlimler de bu gerçeği beyan etmiştir.¹⁷

19- Çağımızın büyük Vahhabi ulemasından olan Muhammed b. Nasiruddin Albani (ö:1420), “Silsilet’ul-Ahadis’is-Sahih ve Şey’un Min Fıkhiha ve Fevaiduha” kitabında şöyle der: Bunların durumu, Hz. İsa’nın (a.s) ahir zamanda yeryüzüne ineceği inancını – ki hakkında mütevatir düzeyde sahih hadisler vardır – inkâr edenlerin durumuna benzetmektedir... Sonra şöyle demiştir: Mehdi inancını inkâr edenlerin bunu da inkâr ettiklerine dair neredeyse bende kesin kanaat oluşacaktır. Hatta bazıları açık şekilde dillendirmeseler de sözlerinin arasından bu anlaşılmaktadır. Bana göre bu inkârcıların durumu, sırf Firavunlardan bazıları ilahlık iddiasında bulunduğu için Allah’ın ilahlığını inkâr edenlere benzetmektedir. Acaba öğüt alan yok mu?!

¹⁵ Ahzab 4.

¹⁶ Vahhabiyyetin Başmüftüsü Abdulaziz b. Baz (ö:1420), Medine-i Münevvere’de yayımlanan *El-Camat’ul-İslamiyye* dergisinin 3. Sayısı, Ehlisünnet ve’l-Cemaat’ın itikatlarını beyan ederken.

¹⁷ Şeyh Hemud b. Abdullah b. Abdurrahman Et-Tuveyciri (ö:1413), *El-İhticac bil Eser Ala Men Enkere’l-Mehdiyy’il-Muntezer*, s.3, Dar’un-Negır; İlmi Araştırmalar ve Fetva Dairesi Genel Başkanlığı-ı Riyad, El-Memleket’ul-Arabiyyet’us-Suudiyye 1403, birinci baskı.

Şu da bir gerçektir ki İmam Mehdi (a.s) hakkındaki hadisler Müslümanlar arasında tevatürün de üstündedir. Çünkü tevatürün ölçütü belli bir sayı değildir. Bilakis tevatürün kıstası, muhatabın haberin içeriğine yakın etmesini sağlayacak düzeyde tekrarlanmış olmasıdır. Bu da çoğunlukla bir haberin farklı kanal ve râvilerle onun üzerinde bir sayıda tekrarlanmış olmasıyla gerçekleşir. Hatta daha az sayı ile de gerçekleşebilir. Hal böyle iken Peygamber'in (s.a.a) ashabından Ehlisünnet kanalıyla bize yirmi beşten fazla kişi tarafından nakledilmiş bir rivayet nasıl mütevatir olmaz?!

Aynı şekilde “Et-Temeddun’ul-İslami” dergisinde (c.22, s.632-646) yayımlanan risale-sinde şöyle demiştir: Mehdi meselesine gelince; şunun iyi bilinmesi gerekir ki onun çıkışı hakkında birçok sahih hadis vardır. Bunlardan büyük bir bölümünün senetleri de sahihtir. Kısaca sözüün özü şudur: Mehdi’nin çıkışına inanmak, Resulullah’tan (s.a.a) mütevatir olarak gelmiş sabit bir akidedir. Ona iman etmek vaciptir; çünkü gaybi konulardandır ve gayba inanmak Yüce Allah’ın şu ayette buyurduğu gibi muttakilerin özelliklerindendir:

“Elif, Lâm, Mim. İşte o kitap (Kur’an); onda bir kuşku yoktur. O, takvalı olanlar için yol göstericidir. Onlar, gayba inanırlar...”¹⁸

Bu konuyu ancak cahil veya kibirli/inatçı kimse inkâr eder.¹⁹

Gördüğünüz gibi, tevatür naklinde bile tevatür vardır. Hadis alanında uzmanlaşmış olan bu âlimler, Yüce Peygamber’den (s.a.a) Mehdi’nin çıkışı ve onun Resulullah’ın Ehlibeyt’inden olacağı konusunda gelen hadislerin mütevatir olduğuna şahitlik etmektedirler. Şunu iyi bilmek gerekir ki mütevatir bir hadisin hücciyeti onun senedinin kuvvet ve sıhhatine bağlı değildir. Zira bu, ancak hücciyetin taabbudi olduğu yerde geçerlidir. Nitekim ahad haberlerinde²⁰ durum böyledir. Onlardaki hücciyet, ilim ve yakın getirdiği için değildir. Çünkü yakının hücciyeti taabbudi değil, zatidir. Bir hadis mütevatir olduğunda artık onun senedine, râvilerinin biyografisine, naklettikleri konuda uzmanlıklarının bulunması gibi şartlara bakılmaz. Mehdi ile ilgili hadisler Ehlisünnet nezdinde mütevatirdir; bunları ancak inatçı veya cahil ya da kalbinde hastalık olan biri eleştirebilir. Marifetle buluştuktan sonra sapkınlığa düşmekten, şeytanın vesveselerine kapılmaktan, lafazan yalancıların ilim hırsızlığından ve cahillerin tahrifinden kıyamete kadar Allah’a sığınırız.

¹⁸ Bakara 2.

¹⁹ Ebu Abdurrahman Nasiruddin b. Hacı Nuh b. Necati b. Âdem El-Eşkuvedri El-Albani (ö: 1420), *Silsilet’ul-Ahadis’is-Sahih*e ve *Şey’un Min Fıkhiha ve Fevaiduha*, c.1, s.43, Dar’un-Neşr, Mektebetu Dar’ul-Minhac li’n-Neşri ve’t-Tevzi- Riyad 1415.

²⁰ Tek kişi tarafından gelmiş olan rivayetler(mütercim).

Şimdi bu konuda İmamiye mezhebinin yalnız olmadığına dair güveninizi artırmak adına Ehlisünnet âlimlerinin naklettiği rivayetlerden bir kısmını getireceğiz. Mehdi ve onun ahir zamanda çıkacağı konusu tüm Müslümanlar nezdinde müsellemeden (yani kabulünde delile ihtiyacı bulunmayan konulardan) sayılmaktadır. Onu cahil ve dünyevi bir maksadı olan kimseden başkası inkâr etmemiştir. Bazı kimseler Ehlibeyt'in fazilet ve menkıbelerinden hiçbir şeyin yayılmasına tahammül edemez; zira Ehlibeyt'in devleti onlar için hüsrân ve şeytani devletlerinin yıkımı anlamına gelir. İşte bu tür kimseler ancak böylesine açık bir hakikati inkâr eder. Allah bizi böyle bir durumdan korusun ve bizi kendi yoluna hidayet etsin.

Ehlisünnet Kitaplarında Mehdi Hakkındaki Rivayetlerden Bir Demet

Hadisin mütevatir oluşu, kesin ilim ve yakinin yollarından sayılmıştır. Dolayısıyla mütevatir bir hadisin hücciyeti zatidir, taabbudi²¹ değildir. Onun içeriğinin kabulü, râvisinin adil ve güvenilir olması koşuluna da bağlı değildir. Çünkü ona olan itimat, yakın ve kesin bilgi sağladığı içindir. Şu halde tevatürdeki yol, örfen ve vicdanen ilme ulaşma yollarındandır. Tevatür vuku bulduğunda hadisin mazmunu sabit olur. Hatta tevatürün oluşumunda katkısı olan yollardan bir kısmı zayıf olsa bile ona itina edilmez, dikkate alınmaz. Hatta bir kısmı tek kişi tarafından nakledilen ahad haberlerinden olsa dahi bunun tevatüre bir zarar olmaz. Lakin diğer hadisler ona eklendiğinde tevatür oluşturur ve onu şekillendirirse bunun sonucu ilim ve kesin kanaat ortaya çıkar. Şu da bir gerçektir ki İmam Mehdi (a.s) hakkındaki hadisler Müslümanlar arasında tevatürün de üstündedir. Çünkü tevatürün ölçütü belli bir sayı değildir. Bilakis tevatürün kıstası, muhatabın haberin içeriğine yakın etmesini sağlayacak düzeyde tekrarlanmış olmasıdır. Bu da çoğunlukla bir haberin farklı kanal ve râvilerle onun üzerinde bir sayıda tekrarlanmış olmasıyla gerçekleşir. Hatta daha az sayı ile de gerçekleşebilir. Hal böyle iken Peygamber'in (s.a.a) ashâbından Ehlisünnet kanalıyla bize yirmi beşten fazla kişi tarafından nakledilmiş bir rivayet nasıl mütevatir olmaz?! Onlar yüzden fazla hadiste bu gerçeği rivayet etmiştir. Bu rivayetlerin çoğu da senet açısından sahih veya hasendir. Nitekim Ehlisünnet ulemasından bu işin uzmanı olanların konuyla ilgili sözlerini daha önce aktardık. Mehdi ile ilgili hadislerin Ehlisünnet kanalından gelen râvileri şunlardır:

- 1- Ali b. Ebutalib 12'den fazla rivayet
- 2- Ebu Said Hudri 20'den fazla rivayet
- 3- Cabir b. Abdullah Ensari 4 rivayet
- 4- Abdullah b. Abbas 7 rivayet
- 5- Abdullah b. Ömer 6 rivayet
- 6- Ebu Hureyre Ed-Devsi 13 rivayet
- 7- Abdullah b. Mesud 6 rivayet
- 8- Huzeyfe b. Yeman 7 rivayet

²¹ Taabbudi, delili sunulmadığı halde teslim olmakla mükellef olduğumuz konulardır. (Mütercim).

- 9- Ümm'ül-Müminin Ümmü Seleme 4 rivayet
- 10- Enes b. Malik 2 rivayet
- 11- Abdurrahman b. Avf 1 rivayet
- 12- İmam Hüseyin b. Ali (a.s) 2 rivayet
- 13- Karra el-Muzeni 1 rivayet
- 14- Ebu Umame el-Bahili 3 rivayet
- 15- Ebu Eyyub el-Ensari 1 rivayet
- 16- Hilal b. Nafi 1 rivayet
- 17- Temim Ed-Dari 1 rivayet
- 18- Resulullah'ın (s.a.a) azat ettiği köle olan Sevban b. Becded 1 rivayet
- 19- Avf b. Malik 1 rivayet
- 20- Peygamber'in (s.a.a) en son vefat eden kıymetli sahabesi olan Ebu Tufeyl Amir b. Vasile el-Kenani (ö: 107 Hicri) 1 rivayet
- 21- el-Haris b. el-Cüz Ez-Zubeydi 1 rivayet
- 22- İbn Ubey Beyyi 1 rivayet
- 23- İbn Ertat 1 rivayet
- 24- Esmâ binti Yezid el-Ensariyye'nin azat ettiği köle olan Şehr b. Huşeb Et-Tabii 1 rivayet
- 25- Ümm'ül-Müminin Ayşe binti Ebubekir 1 rivayet
- 26- Muaviye b. Ebu Süfyan 1 rivayet
- 27- Ümm'ül-Müminin Ümmü Habibe 1 rivayet

Bu erkek ve kadın sahabilerin Ehlişünnet kanallarından Mehdi hakkında rivayet ettiği hadisler, gördüğünüz gibi tevatürün üstündedir. Daha önce de belirttiğimiz gibi tevatürün hüccet oluşu, râvinin güvenilirliğine veya adaletine bağlı değildir. Çünkü onun hüccet oluşu taabuddan kaynaklanmamıştır. Bilakis onun itibarı vicdani olup verilen habere dair kesin bilgi ve kanaate dayanır. Bunlara ilave olarak Ehlibeyt kanalıyla gelmiş olan mütevatir hadisler ve gerçekleşen görüş ittifakı da eklendiğinde meselenin Peygamberimizden (s.a.a) sâdır olduğunda en ufak bir kuşkuyla mahal kalmamaktadır. Ayrıca Kur'an'ı Kerim'de Mehdi konusuna yorumlanmış olan apaçık ayetler mevcut iken buna ancak kib-rine yenik düşmüş cahil kimse muhalefet eder, onu inkâra kalkışır. Bu tür insanların ce-haletine de itina edilmemelidir. Aksine bizim mihenk taşımız ayetler ve rivayetler olma-lıdır. Şimdi bu rivayetlerden az bir bölümünü istifadenize sunacağız.

Onun Yeryüzünü Adaletle Dolduracağına Delalet Eden Rivayetler

Bu alanda gelen rivayetler oldukça fazladır. Bunlardan biri Ebu Said el-Hudri'den muhtelif senetlerle rivayet edilmiş olan hadistir. Konuya girmeden önce bir noktayı hatırlatmakta yarar vardır. O da şudur: Bir konuda bir kişiden gelmiş olan rivayet, ancak

bir senetle ve bir mazmunda nakledilmişse haberi vahid²² sayılır. Dolayısıyla bizim Ebu Said'den nakledeceğimiz rivayetlerin senetleri ve mazmunları birbirinden farklıdır. Bu yüzden sırf bir kişiden nakledilmiş diye onu eleştirmeye ve haberi vahid saymaya çalışanların sözüne kulak verilmemelidir.

Ebu Said Hudri'den Rivayet Edilen Hadisler:

Hâkim, kendi isnadıyla Ebu Said Hudri'den Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

“Yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolacak; sonra benim itretimden/soyumdan bir kişi yeryüzüne yedi yıl veya dokuz yıl hükümdar olup yeryüzünü adalet ve hakkaniyetle dolduracaktır.”²³

Ahmed b. Hanbel, Müsned’inde kendi isnadıyla Ebu Said Hudri’den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) buyurdu: “Ehlibeyt’imden açık yüzlü ve kemerli burnu olan bir kişi hükümdar olup daha önce zulümle dolmuş olan yeryüzünü adaletle doldurmadıkça kıyamet kopmayacaktır. O, yedi yıl hükümet edecektir.”²⁴

Ebu Davud, Sünen’inde kendi isnadıyla Ebu Said Hudri’den Resulullah’ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

“Mehdi bendendir; açık alınlı ve burnu kemerlidir. Zulüm ve haksızlıkla dolmuş olan yeryüzünü adalet ve hakkaniyetle dolduracaktır. O, yedi yıl hükümlanlık edecektir.”²⁵

Ahmed b. Hanbel, Müsnedinde kendi isnadıyla Ebu Said Hudri’den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolmadıkça kıyamet kopmayacaktır. Buyurdu: Sonra benim itretimden veya Ehlibeyt’imden bir kişi çıkacak, yeryüzünü – haksızlık ve zulümle dolduğu gibi – adalet ve hakkaniyetle dolduracaktır.”

Ahmed b. Hanbel, yine Müsned’inde kendi isnadıyla Ebu Said’den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) buyurdu: “Sizlere Mehdi’yi müjdeliyorum. Halkın ihtilaf ve çekişme zamanında ümmetime gönderilecek ve yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi, onu

²² Haberi Vahid, tek kişi tarafından nakledilen hadise denir.

²³ Muhammed b. Abdullah El-Hâkim Nişaburi, *El-Müstedrek Ala’s-Sahihayn* c.4, s.855; Hanbeli mezhebinin imamı olan Ahmed b. Hanbel Eş-Şeybani, *El-Müsne* c.3, s.82 ve 7; Ebu Naim İsfahani, *Kitab’ul-Erbain*, h.2; İbrahim b. Muhammed El-Himvini El-Cuveyni, *Feraid’us-Simtayn* c.2, s.223; El-İmam El-Hafız Ez-Zehebî, *Telhis’ul-Mustedrek* c.4, s.855; Celaleddin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.36.

²⁴ Hanbeli mezhebinin imamı olan Ahmed b. Hanbel Eş-Şeybani, *El-Müsne* c.3, s.71; El-Himvini El-Cuveyni, *Feraid’us-Simtayn* c.2, s.423; Şeyh Ziyaeddin El-Gümüştanevi El-İstanbuli El-Haneî, *Es-Sufi* (ö:1131), *Ramuz’ul-Ahadis*, s.774.

²⁵ Ebu Davud Es-Secistani, *Süneni Ebu Davud* c.4, s.251; Hâkim Nişaburi, *El-Müstedrek* c.4, s.755; Hüseyin b. Mesud Ferra El-Buğavi, *Mesabih’us-Sunne* c.2, s.431; Ali b. Hüsamuddin El-Hindi El-Haneî, Ahmed b. Hanbel’in Müsne’ine dipnot olarak basılmış *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.3; Mişkât’ul-Mesabih, Hatib Tebrizi Muhammed b. Abdullah c.3, s.42 ve diğer başka kaynaklar.

Ahmed b. Hanbel, Ebu Said'den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) buyurdu: "Sizlere Mehdi'yi müjdeliyorum. Halkın ihtilaf ve çekişme zamanında ümmetime gönderilecek ve yeryüzü zulüm ve haksızlıkla olduğu gibi, onu adalet ve eşitlikle dolduracaktır. Gökte ve yerde olanlar ondan razı olacaklar ve o, malları sahih olarak taksim edecektir."

adalet ve eşitlikle dolduracaktır. Gökte ve yerde olanlar ondan razı olacaklar ve o, malları sahih olarak taksim edecektir.” Adamın birisi: “Sahih olarak nasıl taksim edecek?” diye sordu. Buyurdu ki: “Halkın arasında eşit olarak (dağıtacak).” Sonra buyurdu ki: “O zamanda Allah, Muhammed ümmetinin kalbini zenginlikle dolduracaktır ve onun adaleti onların hepsini kapsayacaktır. Hatta bir tellal; “mala ihtiyacı olan var mıdır?” diye seslenecek, bir kişiden başka hiç kimse ayağa kalkmayacaktır. Bunun üzerine ona; git hazinedara Mehdi bana mal vermeni emrediyor de. Bunun üzerine hazinedar ona; seç diyecek, adam onu kendi evine getirip açınca pişman olup ben Muhammed’in ümmetinin en ihtiraslısı mı oldum, yoksa onlara yeterli olan bana kifayet etmedi mi diyecek. Sonra şöyle buyurdu: “Bunun üzerine o malı geri getirecek, ancak ondan geri alınmayacak ve biz verdiğimiz bir şeyi geri almayız denilecektir.” Böylece yedi veya dokuz sene devam edecektir, ondan sonra yaşantının bir hayrı yoktur.”²⁶

Ali b. Ebubekir Heytemi, *Mecme’uz-Zevaid* kitabında kendi isnadıyla Ebu Said Hudri’den şöyle rivayet etmiştir:²⁷

Resulullah’tan (s.a.a) duydum, şöyle buyuruyordu: “Ümmetimden benim sünnetimle konuşan bir kişi çıkacak; Allah onun için gökten yağmur indirecek, yerden bereketlerini yersertecek. Yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi onun sayesinde adalet ve eşitlikle dolacak. O, yedi yıl bu ümmeti yönetecek ve Beytül Mukaddes’e inecek.”²⁸

Ebu Naim Hafız Ahmed İsfahani, *el-Erbain* isimli kitabında Mehdi hakkında bir hadisi kendi isnadıyla Ebu Said Hudri’den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) buyurdu: “Ehlibeyt’imden bir kişi yeryüzüne hükümran olup daha önce zulümle dolmuş olan yeryüzünü adaletle doldurmadıkça kıyamet kopmayacaktır. O, yedi yıl hâkimiyet edecektir.”

Yine kendi isnadıyla Ebu Said’den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolacaktır. Sonra Ehlibeyt’imden bir kişi çıkacak; yeryüzünü, zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”²⁹

²⁶ Hanbeli mezhebinin imamı olan Ahmed b. Hanbel Eş-Şeybani, *El-Müsned* c.3, s.63; Hâkim Nişaburi, *El-Müstedrek* c.4, s.755; Şeyh Süleyman Hanefi Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* c.3, s.98; Müsnedi Ahmed c.3, s.73, h.2; Ebu Naim, *El-Erbain*, h.18; Muhammed b. Talha Genci Eş-Şafii, *El-Beyan fi Ahbari Sahibi’z-Zaman*, s.48; İbni Hacer Mekki Heytemi, *Sevaikul Muhrika* s.99.

²⁷ Ali b. Ebubekir Heytemi, *Mecmeu’z-Zevaid ve Menbe’ul-Fevaid* c.7, s.713; Tirmizi ve İbni Mace kendi Sahihlerinde bu hadisi rivayet etmişlerdir. Süleyman b. Ahmed Şami Taberani de *El-Evset*’te bu hadisi getirmiştir. Celaleddin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.26.

²⁸ Az önce zikri geçen kaynak.

²⁹ Hafız Ahmed Ebu Naim İsfahani, *El-Erbain Hadisen fi’l-Mehdi*, Üçüncü Hadis; Celaleddin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.36, *El-Erbain*’de ikinci hadis, sayı yirmi iki; Celaleddin Es-Suyuti, *El-Cami’us-Sağir*, h.9227; El-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.681.

Ali b. Ebubekir Heytemi, Mecme'uz-Zevaid'de kendi isnadıyla Ebu Said Hudri'den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) buyurdu: “Ümmetime Ehlibeyt'imden olan bir kişi emir olacak; yeryüzüne daha önce zulüm yayıldığı gibi adaleti yayacak ve yedi yıl hâkimiyet edecek. Hadisin râvilerinden biri olan Adiy şöyle der: Bu hadisi Amir el-Ahvel'e zikrettiğimde “Ben bunu (daha önce) Eb'us-Sah'tan duymuştum” dedi.³⁰

Şemsuddin Zehebi, *Tezkiret'ul-Huffaz*'da kendi isnadıyla Ebu Said Hudri'den şöyle rivayet etmiştir:

“Resulullah (s.a.a) bu ümmete ulaşacak bir beladan/ımtihandan söz etti. Öyle ki kişi, zulümden kaçıp sığınacağı bir sığınak bulamayacaktır. İşte o zaman Allah, benim itretim ve Ehlibeyt'imden olan bir kişiyi gönderecektir. O, yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve eşitlikle dolduracaktır; göğün ve yerin sâkinleri ondan razı olacaktır. Gök-yüzü damlalarından hiçbir şeyi esirgemeksizin bol miktarda yağmuru dökcektir. Yer, bitkilerinden hiçbir şeyi esirgemeksizin çıkaracaktır. Öyle ki diriler de ölümler de; yedi veya sekiz ya da dokuz yıl sürecek olan o zamanda yaşamak isterler.”³¹

Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* kitabında kendi isnadıyla Ebu Said Hudri'den (r.a) şu rivayeti nakletmiştir:

Peygamber (s.a.a) buyurdu: “Bal arılarının kendi arıbeylerinin etrafına toplanması gibi ümmeti de Mehdi'nin yanında toplanır. Daha önce zulümle dolan dünyayı adaletle doldurur. Böylece insanlar ilk halleri (tertemiz fıtratları) üzerine olurlar. Uykuda olan kimseyi dahi uyandırmaz ve bir damla kan bile akıtmaz.”³²

Süneni Tirmizi olarak bilinen *el-Câmi'u's-Sahih* kitabının sahibi Tirmizi, kendi isnadıyla Ebu Said Hudri'den (r.a) şöyle rivayet etmiştir:

“Peygamberimizden sonra bir hadise baş göstermesinden korktuk ve Resulullah'a (s.a.a) sorduk, buyurdu ki: Ümmetimde Mehdi vardır; çıkacak ve beş veya yedi veya dokuz – şüphe eden, ravilerden Zeydi'dir – yaşayacaktır.” Ebu Said diyor ki: “Bu müddet nedir?” diye sorduk ve Allah Resulü; “senedir!” buyurdu ve şöyle devam etti: “İnsan ona gelecek ve “ey Mehdi! Bana da ver, bana da ver!” diyecek; Mehdi de onun esvabını taşıyabildiği kadar dolduracaktır.” Ebu İsa, “bu hadis hasendir” demiş ve veçhini belirtmeksizin Ebu Said vasıtasıyla Peygamber'den rivayet etmiştir.³³

³⁰ Ali b. Ebubekir Heytemi, Mecme'uz-Zevaid ve Menbe'ul-Fevaid c.7, s.413; Altıncı asrın tanınmış büyük tarihçisi Er-Rafii El-Kazvini Abdülkerim b. Muhammed, Kitab'ut-Tedvin fi Ahbari Kazvin c.2, s.48.

³¹ Şemsuddin Zehebi, *Tezkiret'ul-Huffaz* c.3, s.838; Ebu Muhammed Hüseyin b. Mesud El-Buğavi Eş-Şafii (ö:615), *Mesabih'us-Sunne* c.2, s.431; Hatib Tebrizi, *Mışkat'ul-Mesabih* c.3, s.42; İbni Hacer El-Mekki El-Heytemi Eş-Şafii, *Sevaik'ul Muhrika* s.79.

³² Celaleddin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.77.

³³ Ebu İsa Muhammed b. İsa b. Sure et-Tirmizi (ö:792), *El-Cami'i's-Sahih Kitabu'l-Fiten* bab35, h.2322, s.116, Daru İhya'ut-Turas'ul-Arabi.

Cabir b. Abdullah Ensari'den Rivayet Edilen Hadis:

İbrahim b. Muhammed Himvini, kendi isnadıyla *Feraid'us-Simtayn*'de Cabir b. Abdullah Ensari'den (r.a) şu rivayeti getirmiştir:

Cabir diyor: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi benim evlatlarımdandır; ismi benim ismim, künyesi benim künyemdir. O, yaratılış ve ahlak bakımından insanların bana en çok benzeyenidir. Onun için ümmetlerin sapacağı bir gaybet ve şaşkınlık/tereddüt (dönemi) olacak. Sonra gecenin karanlığını delen parlak bir yıldız gibi gelecek. Yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”³⁴

İbn Abbas'tan (r.a) Rivayet Edilen Hadis:

Himvini Cuveyni, kendi isnadıyla *Feraid'us-Simtayn*'de Said b. Cübeyr vasıtasıyla İbn Abbas'tan şu rivayeti nakletmiştir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

“Ali b. Ebutalib, ümmetimin imamı ve benden sonra onlar üzerindeki halifemdir. Yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduktan sonra adalet ve eşitlikle dolduracak olan beklenen Kâim onun evlatlarındandır. Beni hak üzere müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderene yemin olsun ki gaybeti zamanında onun imametine inançta sağlam duranlar kibrit-i ahmerden³⁵ daha azizdir. Bunun üzerine Cabir b. Abdullah Ensari ayağa kalkarak şöyle dedi: Ey Allah'ın Resülü! Senin evlatlarından olan Kâim için gaybet mi var? Resulullah (s.a.a) buyurdu: Rabbime yemin olsun ki evet; Allah inananları imtihan edecek ve kâfirlerin kökünü kazıyacak. Ey Cabir! Bu, Allah'ın emrinden bir emir ve Allah'ın sırrından bir sırrdır; bilgisi kullarına kapatılmıştır. Sakın Allah'ın emrinde şekke düşme ki bu, küfürdür.”³⁶

İbn Esir olarak tanınan Ebul Hasan Ali b. Ebul Kerem, *Usd'ul-Gabe* kitabında kendi isnadıyla Kays b. Cabir'den, o da babası ve dedesi vasıtasıyla Resulullah'tan (s.a.a) şu hadisi nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Benden sonra halifeler olacak. Halifelerden sonra emirler olacak ve emirlerden sonra zorba hükümdarlar olacak. Sonra Ehlibeyt'inden bir kişi çıkacak, yeryüzünü zulümle dolmuş olduğu gibi adaletle dolduracaktır.”³⁷

İbn Hacer Mekki Heytemi, Sevaik'inde Ruyani'den, Taberani'den diğerlerinden kendi isnatlarıyla Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

“Mehdi, benim evlatlarımdandır; yüzü inci gibi parlayan bir yıldıza benzer. Rengi Arapların rengindedir, cismi İsrailoğullarının cismine benzer. Yeryüzünü zulümle dolmuş olduğu

³⁴ İbrahim b. Muhammed Himvini Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.2, s.433.

³⁵ Kırmızı kibrit veya kırmızı fosfor manasına gelen kibrit-i ahmer, değersiz taşları altına çeviren bir iksire verilen addır. (Mütercim).

³⁶ İbrahim b. Muhammed Himvini Cuveyni, *Feraid-us Simtayn* c.2, s.533; Şeyh Süleyman El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabi-ul Mevedde* s.844.

³⁷ İbni Esir, *Usd'ul-Gabe fi Marifet'is-Sahabe* c.1, s.952; Ali b. El-Muttaki El-Hindi El-Hanefi, Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*'ine dipnot olarak basılmış *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.3.

gibi adaletle dolduracaktır. Gök ehli, yer ehli ve hatta gökteki kuş bile onun hilafetine razı olacaktır. Yirmi yıl hükümet edecektir.”³⁸

Abdullah b. Ömer'den Rivayet Edilmiş Hadisler:

Sibt b. Cevzi, *Tezkiret'ul Havas* kitabında kendi isnadıyla Abdullah b. Ömer'in Resulullah'tan (s.a.a) rivayet ettiği şu hadisi getirmiştir:

“Ahir zamanda benim evlatlarımdan ismi benim ismim ve künyesi benim künyem gibi olan biri çıkacak, yeryüzünü zulümle dolduğu gibi adaletle dolduracaktır. İşte o, Mehdi'dir. Sibt b. Cevzi diyor ki: Bu meşhur bir hadistir; Ebu Davud ve Zühri, bu manada bir hadis Ali'den (a.s) rivayet etmiştir.”³⁹

Süleyman b. Ahmed Tabarani, el-Evsat kitabında İbn Ömer'den şu rivayeti getirmiştir:

Peygamber (s.a.a), Ali'nin (a.s) elinden tutup şöyle buyurdu: “Gelecekte bunun sülbünden bir genç çıkacak, yeryüzünü adalet ve eşitlikle dolduracak. Onu gördüğünüzde Temimli gence bakın. O doğu tarafından gelecek ve Mehdi'nin bayraktarı olacaktır.”⁴⁰

Karra el-Muzeni'den Rivayet Edilen Hadis:

Bezzaz kanalıyla Tabarani'den Karra el-Muzeni'nin Resulullah'tan rivayet ettiği şu hadis gelmiştir:

“Yeryüzü muhakkak ki zulüm ve haksızlıkla dolacaktır; zulüm ve haksızlıkla dolduğunda ise Allah, benden olan bir kişiyi gönderecektir: İsmi benim ismim ve babasının ismi de babamın ismi olan o kişi, yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve eşitlikle dolduracaktır. O zaman gök damlalarından ve yer bitkilerinden hiçbir şeyi esirgemeyecek. O, aranızda yedi veya sekiz, çok çok olursa dokuz vakit kalacak.”⁴¹

Ehlişünnet Kanalıyla İmam Ali'den (a.s) Rivayet Edilen Hadisler:

Secistani, Süneninde kendi isnadıyla Ali'nin (a.s), Peygamber'den (s.a.a) rivayet ettiği şu hadisi getirmiştir:

³⁸ İbni Hacer Mekki Heytemi, *Sevaik'ul-Muhrika* s.89; İbni Sabbağ El-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.572; Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.66; Suyuti, *Cami'us-Sağir* c.2, s.975; Şeyh Mümin b. Hasan Eş-Şeblenci, *Nur'ul-Ebsar* s.922; ve fazla uzatmaktan kaçındığımız için zikretmediğimiz diğer kaynaklar.

³⁹ Sibt b. Cevzi, *Tezkiret'ul-Havas* s.402; Ebu Naim İsfahani, *El-Erbain Hadisen fi Zikr'il-Mehdi* kitabında on dokuzuncu hadis olarak rivayet etmiştir; İbni Sabbağ El-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.472; Ebul Abbas b. Teymiye El-Harrani, *Minhac'us-Sünne* c.4, s.112.

⁴⁰ Celaleddin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava*, c.2, s.26; İbni Hacer Heytemi El-Mekki Eş-Şafii, *El-Fetave'l-Hedise* s.72.

⁴¹ Celaleddin Es-Suyuti, *El-Cami'us-Sağir fi Ahadis'il-Beşir'in-Nezir* c.2, s.543; Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.6; Ali b. Ebubekir b. Süleyman Heytemi (ö:708), *Mecme'uz-Zevaid ve Menbe'ul-Fevaid* c.7, s.413; Alau'd-Din Ali b. El-Muttaki El-Hindi El-Hanefi, Ahmed b. Hanbel Eş-Şeybani'nin Müsned'ine dipnot olarak basılmış *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.3; Şeyh Süleyman El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabiul Medvedde* s.681; Şeyh Ahmed Ziyaeddin El-Hanefi Es-Sufi El-Gümüştanevi El-İstanbuli, *Ramuz'ul-Ahadis* s.643.

“Dünyanın sonuna bir gün kalmış olsa dahi, Allah benim Ehlibeyt’imden bir kişiyi göndercektir; o yeryüzünü zulümle dolduğu gibi adaletle dolduracaktır.”⁴²

Hanefi Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* kitabında Ali kerremelah vechehden şu rivayeti getirmiştir:

“Ali (a.s) dedi ki: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: Ümmetimden ve Hüseyin’in (a.s) evlatlarından, yeryüzünü zulümle dolduğu gibi adaletle dolduracak bir kişi kıyam etmeden dünya sona ermeyecektir.”⁴³

Himvini, kendi isnadıyla Muhammed b. Ali el-Bakır’dan (a.s), babasından, dedesinden ve Ali b. Ebutalib’den (a.s) şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi benim evlatlarımdandır. Onun için ümmetlerin sapacağı bir gaybet ve şaşkınlık/tereddüt (dönemi) olacak. O, peygamberlerin birikimiyle gelecek; yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”⁴⁴

Ebu Davud, Süneninde kendi isnadıyla Ali b. Ebutalib’den (a.s) şu rivayeti getirmiştir:

Ali (a.s), oğlu Hasan’a (a.s) bakarak şöyle dedi: “Benim bu oğlum seyyiddir; nitekim Peygamber (s.a.a) ona bu ismi vermiştir. Yakında onun sülbünden ismi Peygamberinizin ismi olan, ahlak yönünden ona benzeyen ama yaratılış yönünden ona benzemeyen bir kişi çıkacak. Daha sonra onun yeryüzünü adaletle dolduracağını anlattı.”⁴⁵

Şeyh Süleyman el-Hanefi, *Yenabiul Mevedde* kitabında kendi isnadıyla Ali kerremelah vechehden şu rivayeti nakletmiştir:

Ali (a.s) dedi: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Hüseyin’in (a.s) evlatlarından bir kişi ümmetimle kıyam ederek, yeryüzünü zulümle dolduğu gibi adaletle doldurmadıkça dünya sona ermeyecektir.”⁴⁶

Ebu Hureyre’den Rivayet Edilen Hadisler:

Mir Seyyid Ali el-Hemedani Eş-Şafii, merfu olarak Ebu Hureyre’den şu rivayeti getirmiştir:

⁴² Ebu Davud Süleyman b. Eş’as b. İshak Secistani, *Es-Sünen* c.4, s.151; Hanbeli mezhebinin imamı olan Ahmed b. Hanbel Eş-Şeybani, *El-Müsned* c.1, s.99; Ebu Davud Es-Secistani, *Süneni Ebu Davud* c.4, s.701; Celaleddin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.95; Celaleddin Es-Suyuti, *El-Cami’us-Sağir* c.2, s.773; Ebul Feda İsmail b. Ömer b. Kesir ed-Dimeşki el-Kureşi, *En-Nihaye fi’l-Fiten vel Melahim* c.1, s.73.

⁴³ Şeyh Süleyman El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.544; Mir Seyyid Ali El-Hemedani Eş-Şafii, *Meveddet’ul-Kurba* s.69.

⁴⁴ Himvini El-Cuveyni, *Feraid’us- Simtayn* c.2, s.533.

⁴⁵ Ebu Davud Secistani, *Süneni Ebu Davud* c.4, s.351, Mısır baskısı; İbni Hacer Mekki Heytemi Eş-Şafii, *Sevaiki Muhrika* s.532; Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* s.95; Ali b. Husamuddin El-Muttaki El-Hanefi, *Muntehabu Kenzul Ummal* c.5, s.201; El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* c.3, s.88.

⁴⁶ Şeyh Süleyman El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.544, İstanbul baskısı.

Ebu Hureyre diyor: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Dünyadan tek bir gün kalsa bile Allah o günü uzatacak; ta ki adı adıma, babasının adı babamın adına uygun Ehlibeyt’imden bir kişiyi gönderecek; yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”⁴⁷

Heytemi, *Mecme’uz-Zevaid* kitabında kendi isnadıyla Ebu Hureyre’den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah’a (s.a.a) Mehdi’den söz edildiğinde şöyle buyurdu: “Eğer kısaltırsa yedi, yoksa sekiz o da olmazsa dokuzdur. Yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”⁴⁸

Abdurrahman b. Avf’dan Rivayet Edilen Hadis:

Muhammed b. Yusuf Genci Eş-Şafii, *el-Beyan* kitabında kendi isnadıyla Abdurrahman b. Avf’tan şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Allah benim itretimden/soyumdan ön dişleri seyrek ve alnı açık bir kişiyi kesin olarak gönderecektir. O, yeryüzünü adaletle dolduracak ve malları bereketlendirecek.”⁴⁹

Abdullah b. Mesud’dan Rivayet Edilen Hadisler:

Tirmizi, Sahihinde kendi isnadıyla Zer b. Hubeyş vasıtasıyla Abdullah b. Mesud’dan şu rivayeti nakletmiştir:

“Ehlibeyt’imden ismi benim ismime uyan bir kişi Arab’ın mâliki/hâkimi olmadıkça dünya sona ermeyecektir. Ebu İsa daha sonra bu babda Ali’den, Ebu Said’den, Ümmü Seleme’den ve Ebu Hureyre’den de rivayet olduğunu hatırlatarak “bu hadis hasen ve sahihtir” dedi.”⁵⁰

Tirmizi, İbn Mesud’dan bir başka hadis daha nakletmiştir. O rivayet şöyledir:

İbn Mesud diyor: Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Ehlibeyt’imden ismi benim ismime uyan bir kişi gelecek. Asım şöyle der: Ebu Salih’in, Ebu Hureyre’den naklettiğine göre Peygamber şöyle buyurdu: Eğer dünyadan sadece bir gün kalmış olsa bile Allah, bu kişi gelinceye kadar o günü uzatacaktır...”⁵¹

Tirmizi, kendi isnadıyla Zer b. Hubeyş vasıtasıyla Abdullah b. Mesud’un şöyle dediğini nakletmiştir:

⁴⁷ Mir Seyyid Ali El-Hemedani Eş-Şafii, *Meveddet’ul-Kurba* s.89; El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.952 ve *Ğaliyet’il-Mevaiz* c.1, s.613

⁴⁸ Heytemi, *Mecme’uz-Zevaid* ve *Menbe’ul-Fevaid* c.7, s.613.

⁴⁹ Muhammed b. Yusuf Genci Eş-Şafii, *El-Beyan fi Ahbari Sahib’iz-Zaman* s.69; Ebu Naim, *El-Erbein Hadisen fi’l-Mehdi*’de on üçüncü hadis; Celaledin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.36.

⁵⁰ Ebu İsa Muhammed b. İsa b. Sure et-Tirmizi, *El-Cami’us-Sahih* (Sahih-i Tirmizi) c.4, s.25, Kitabul’l-Fiten.

⁵¹ Aynı kaynak.

Resulullah (s.a.a) buyurdu: “Ümmetimden ismi benim ismime ve babasının ismi babamın ismine uyan bir kişi çıkmadıkça dünyanın sonu gelmeyecektir. O, zulüm ve haksızlıkla dolmuş olan yeryüzünü adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”⁵²

Daha sonra usta araştırmacı Şeyh Ebutalib et-Teclil et-Tebrizi (r.a), bu hadisin isnatlarına ilişkin Ebu Naim İsfahani’nin “Menakibi Mehdi” isimli kitabından şunları nakletmiştir:

Hafız Ebu Naim, Menakibi Mehdi kitabında bu hadisin kanallarını büyük bir topluluktan toplamıştır. Onların hepsi Asım b. Ebu Necud’dan, Zer b. Hubeyş’ten, Abdullah b. Mesud’dan ve Peygamberden (s.a.a) nakletmişlerdir. Süfyan b. Uyeyne onlardandır. Daha önce kaynaklarını zikrettiğimiz gibi hadisin ondan olan kanalları muhtelifdir. Katar b. Halife de onlardandır ve onun kanalları da muhtelifdir. Onlardan biri de Ameş’tir. Onun kanalları da çeşitlidir. Ebu İshak Süleyman b. Firuz Eş-Şeybani de farklı kanallarla bu rivayeti getirmiştir. Hafs b. Ömer b. Ömer ve Süfyan Sevri de farklı kanalları onlardandır. Şu’be de muhtelif kanalları olanlardandır. Vasit b. Haris de onlardandır. Ebu Şeybe Yezib b. Muaviye de onlardandır ve onun bu rivayette iki kanalı vardır. Süleyman b. Kurem’in de kanalları müteaddittir. Cafer Ahmer, Kays b. Rabi, Süleyman b. Kurem ve torunları, hepsi tek müsnette yer almıştır. Selam Ebu Munzir de onlardandır. Onlardan biri de Ebu Şahab Muhammed b. İbrahim el-Kettani’dır; onun kanalları da muhtelifdir. Muhtelif kanallarıyla Ömer b. Ubeyd Et-Tanafusi de onlardandır. Ebubekir b. Ayyaş da müteaddit kanallarıyla onlardan biridir. Ebu Cehaf Davud b. Avf da muhtelif kanallarla bu hadisi zikredenlerdendir. Osman b. Şebreme çeşitli kanallarla bu hadisi rivayet etmiştir. Abdulmelik b. Uyeyne de onlardandır. Muhammed b. Ayyaş da hadisi Amr Amiri vasıtasıyla çeşitli kanallardan rivayet etmiş ve bir senet getirerek onda şöyle demiştir: “Haddesena Ebu Gassan Haddesena Kays”, ancak onların nispetini belirtmemiştir. Onlardan biri de Ömer b. Kays Mellai’dır. Ammar b. Zureyk, Abdullah b. Hukeym b. Hubeyr Esedi, Ömer b. Abdullah b. Bişr, Ebul Ahvas, Yusuf b. Yunus, Galib b. Osman, Hamza b. Zeyyat, Şeyban ve Hekem b. Hişam muhtelif kanallarla bu hadisi rivayet edenlerdendir. Zer b. Hubeyş’ten bu hadisi Asım dışında biri daha rivayet etmiştir. O da Amr b. Murre’dır. Bunların hepsinin rivayet ettiği hadiste “ismi benim isimdir” ifadesi yer almıştır. Sadece Ubeydullah b. Musa’nın Zaide vasıtasıyla Asım’dan rivayet ettiği hadiste buna ilave olarak Peygamber’in (s.a.a) “babasının ismi babamın ismidir” buyurduğu nakledilmiştir. Elbette akıl sahibi nezdinde bu ilavenin hiçbir itibarı yoktur; hele ki bu imamların onun aksi yönünde ittifakı varken sırf bu ifadedden dolayı kuşkuya kapılmamalıdır. Allah daha iyi bilendir.⁵³

Alkame, İbn Mesud’dan şu rivayeti nakletmiştir:

“Biz Resulullah’ın huzurundayken Haşimoğullarından bir grup genç geldi. Peygamber onları görünce gözleri doldu ve yüzünün rengi değişti. Ben; “Şu ana kadar yüzünüzde bizi

⁵² Ebu Bişr Muhammed b. Ahmed Hamad Ed-Dulabi (ö:13), *El-Kuna ve'l-Esma* c.1, s.481, h.277 ve 85; *Süneni Ebu Davud* c.4, s.151; Ebul Kasım Taberani Eş-Şami, *El-Mucem'us-Sağir* s.542; Celaleddin Suyuti, *El-Cami'us-Sağir* c.2, s.773; Diyarbekri, *Tarih'ul-Hamis fi Ahvali Enfüs'in-Nefis* c.2, s.882; İbni Sabbağ El-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.372; İbni Teymiye El-Harrani, *Minhac'us-Sunne* c.4, s.112; Ebu Naim, *El-Erbein Hadisen fi Zikri'l-Mehdi*, yirmi üçüncü hadis; Alaaddin Ali b. El-Muttaki El-Hindi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.3 ve fazla uzatmaktan kaçındığımız için zikretmediğimiz diğer kaynaklar.

⁵³ Şeyh Ebutalib et-Teclil et-Tebrizi, *Men Hüvel Mehdi* s.76.

rahatsız edecek bir şey görmüyorduk (şimdi ne oldu da gözleriniz doldu?)” diye merakımı ifade edince Hazret şöyle buyurdu: Biz Ehlibeyt’iz; Allah bizim için ahireti dünyaya seçmiştir. Benim Ehlibeyt’im benden sonra bela, sürgün ve horlanıp kovulma ile karşılaşacaktır. Ta ki doğu tarafından siyah sancakları olan bir kavim gelecektir. Onlar hak isteyecekler ama kendilerine verilmeyecek. Bunun üzerine savaşıp zafer kazandıklarında istedikleri şey kendilerine verilecek. Fakat onlar bunu kabul etmeyecek. Ta ki onu, benim Ehlibeyt’imden olan ve zulümle dolan yeryüzünü adaletle dolduracak kişiye verecekler. Sizden kim o zamanı idrak edecek olursa, kar üzerinde sürünerek dahi olsa onlara gelsin.”⁵⁴

Ehlişünnet ulemasından Şeyh Abdulhâdi Abyari, *el-Arais’ul-Vadiha* isimli kitabında İmam Sadık’tan (a.s) şu rivayeti nakletmiştir:

“O, bir veya üç veya beş veya yedi veyahut dokuz gibi tekli yıllardan birinde çıkacaktır. Ramazan ayının yirmi üçüncü gecesi “Kâim” ismiyle seslenecek ve Âşura günü kıyam edecektir. Sanki onu, Muharrem ayının onuncu gününde rûkn ile makam arasında durmuş halde görür gibiyim; bir şahıs insanları onun eliyle biyatleşmeye çağırarak. Bunun üzerine yeryüzünün etrafından yarenleri mesafeleri kat ederek ona gelip kendisine biyat edecekler. Allah, onun vasıtasıyla yeryüzünü adaletle doldurur. Sonra Mekke’den hareket edip Kufe’ye gelecek. Oradan hazırladığı orduları şehirlere dağıtacak.”⁵⁵

وَكَاثَىٰ بِهِ فِي الْعَاثِرِ مِنَ الْمُحَرَّمِ قَائِمًا بَيْنَ الرُّكْنِ وَالْمَقَامِ وَشَخْصٌ يَنَادِي عَلَىٰ يَدِهِ الْبَيْعَةَ
فَيَسِيرُ إِلَيْهِ أَنْصَارُهُ مِنْ أَطْرَافِ الْأَرْضِ تَطْوِي لَهُمْ طَيًّا حَتَّىٰ بَايَعُوهُ فَيَمْلَأُ اللَّهُ الْأَرْضَ بِهِ عَدْلًا
ثُمَّ يَسِيرُ مِنْ مَكَّةَ حَتَّىٰ يَأْتِيَ الْكُوفَةَ فَيَفْرُقُ الْجُنُودَ مِنْهَا إِلَى الْأَمْصَارِ

Ehlişünnet Tarafından Mehdi Hakkındaki Bazı Hadisler

Mehdi’yi inkâr etmek Peygamber’i inkâr gibidir.

Peygamberimizden (s.a.a) Mehdi’nin çıkışını inkâr edenin küfrüne dair muhtelif isnatlarla birçok rivayet gelmiştir. Mesela Cabir b. Abdullah Ensari’den şu rivayeti nakletmişlerdir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

“Mehdi’nin çıkışını inkâr eden, Muhammed’e indirilene kâfir olmuştur. İsa’nın inişini inkâr eden kâfir olmuştur. Deccal’in çıkışını inkâr eden kâfir olmuştur. Hayrı ve şerri ile kaderin Allah’tan olduğuna inanmayan kâfir olmuştur. Zira Cebrail bana Yüce Allah’ın şöyle buyurduğunu haber verdi: Hayrı ve şerri ile kadere inanmayan, benden başka bir Rab edinmelidir.”⁵⁶

⁵⁴ Zehebi, *Mizan’ul İtidal* c.2, s.35; İbni Hacer Mekki Heytemi, *Sevaiki Muhrika* s.237; İbni Kesir Kureşi Dumeşki, *Nihayet’il-Bidaye ve’n-Nihaye* c.1, s.41.

⁵⁵ Allame Şeyh Abdulhâdi Abyari, *el-Arais’ul-Vadiha* s.209, Mısır baskısı, ayrıca Berzenci’nin Manzumesine şerh olarak yazdığı *Caliyet’ul-Keder* isimli kitabında s.208; İbni Sabbağ El-Maliki, *Fusul’ul-Muhimme* s.284.

⁵⁶ İbrahim b. Muhammed Himvini El-Cuveyni, *Feraid’us-Simtayn* c.2, s.334; İbn Hacer Askalani, *Lisan’ul-Mizan* c.5, s.130, *El-Kavl’ul-Muhtasar fî Alamati’l-Mehdiyyi’l-Muntazar* s.59.

Mehdi, cennet ehlinin efendilerindendir.

İbn Mace kendi isnadıyla Enes b. Malik'ten şu rivayeti nakletmiştir:

Enes dedi: Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum: “Biz Abdulmüttalib oğulları cennet ehlinin efendileriyiz; ben, Hamza, Ali, Cafer, Hasan, Hüseyin ve Mehdi.”⁵⁷

Mehdi, cennet ehlinin tavusudur.

Ehlişünnet muhaddisleri kendi isnatlarıyla İbn Abbas'tan şu rivayeti nakletmişlerdir: İbn Abbas şöyle der:

Resulullah (a.s) buyurdu: “Mehdi, cennet ehlinin tavusudur.”⁵⁸

Tavus tabiri, onun güzelliği, cemâli ve görkemine işarettir. O cennetin ziynetidir. Onda başkalarında görülmeyen bir letafet ve güzellik vardır. Nitekim tavus da böyledir; onda, diğer kuşlarda görülmeyen bir güzellik vardır.

Mehdi, Peygamber'in Ehlibeyt'indendir

Ahmed b. Hanbel, Müsnedinde kendi isnadıyla Hz. Ali'den (a.s) şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi, biz Ehlibeyt'tendir; Allah onun işini bir gecede ıslah eder.”⁵⁹

Celeddin Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* kitabında kendi isnadıyla Ebu Hureyre'den şu rivayeti nakletmiştir:

“Dostum Ebul Kasım (s.a.a) bana şu hadisi buyurdu: Onların üzerine Ehlibeyt'imden bir kişi çıkmadıkça ve hakka dönecekleri zamana kadar kendilerini dövmedikçe kıyamet kopmayacaktır. “O ne kadar hâkim olacak?” diye sordum. Buyurdu: Beş ve iki.”⁶⁰

⁵⁷ İbni Mace Kazvini, *Süneni İbni Mace* c.2, s.519, Mısır, et-Tazi baskısı; İbni Kesir eş-Şami, *Nihayet'il-Bidaye ve'n-Nihaye* c.1, s.44; Hatib Bağdadi, *Tarihi Bağdad* c.9, s.434; Muhibbuddin Taberi, *Zehair'ul-Ukba* s.89; *Er-Riyad'un-Nadra* c.2, s.209; Ali b. Muttaki El-Hindi El-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.5, s.92; Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.57; İbni Hace Mekki El-Heytemi Eş-Şafii, *Sevaiki Muhrika* s.233; Nebhani, *El-Feth'ul-Kebir* c.3, s.261; *El-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.312; *Fusul'ul-Muhimme* s.276; Muhammed b. Ali Sabban, *İs'af'ur-Rağibin* s.127 ve fazla uzatmamak için zikretmediğimiz diğer kaynaklar.

⁵⁸ İbni Sabbağ El-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme fi Marifet'il-Eimme* s.275, *El-Ğariy* baskısı; *El-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.80; Şeblenci, *Nuru'l-Ebsar* s.157; *Kunuz'ul-Hakaik*, “mim harfi”.

⁵⁹ Hanbeli mezhebinin imamı olan Ahmed b. Hanbel Eş-Şeybani, *Müsnedi Ahmed b. Hanbel* c.1, s.84, Mısır, El-Meymene baskısı; İbni Mace Kazvini, *Süneni İbni Mace* c.2, s.519; Muhammed b. İsmail el-Buhari, *et-Tarih'ul-Kebir* c.1, s.317; Ebu Naim, *Hilyet'ul-Evliya* c.3, s.177; Himvini El-Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.1, s.331; Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.58; *El-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.311; şeyh Ahmed Ziyaüddin El-Gümtüşhanevi El-İstanbuli, *Ramuz'ul-Ehadis* s.237; Nebhani, *El-Feth'ul-Kebir* c.3, s.159; Ali b. Ebubekir El-Heytemi, *Mecme'uz-Zevaid ve Menbe'ul-Fevaid* c.7, s.315, Kahire baskısı ve fazla uzatmaktan kaçındığımız için zikretmediğimiz diğer kaynaklar.

⁶⁰ Celeddin Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.26, Kahire baskısı; Ali b. Ebubekir el-Heytemi, *Mecmeu'z-Zevaid ve Menbe'ul-Fevaid* c.7, s.315.

Suyuti ve bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Ebu Said Hudri'den şu rivayeti nakletmişlerdir:

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi'nin işini, Allah bir gecede ıslah eder.”⁶¹

Şeyh Süleyman el-Hanefi el-Kunduzi, kendi isnadıyla Resulullah'tan (s.a.a) şu rivayeti nakletmiştir:

Peygamber (s.a.a) Ali'ye şöyle buyurdu: “Ya Ali! Ben öldükten sonra açığa vuracakları sinelerdeki kinler karşısında sakınasın. Allah ve tüm lanet okuyanlar onları lanetler. Daha sonra Peygamber (s.a.a) ağladı ve şöyle buyurdu: Cebrail, benden sonra ona zulmedeceklerini bildirdi ve bu zulüm onların Kâim'inin kıyam edeceği, sözlerinin üstün geleceği ve ümmetin onların muhabbeti üzerinde ittifak edeceği, düşmanlarının azalacağı, istemeyenlerinin zelil olacağı ve övenlerinin çoğalacağı zamana kadar sürecek. Beldeler değişecek, Allah kulları zayıf düşecek ve kurtuluştan ümitlerini yitireceklerdir. İşte tam o sırada benim evlatlarımdan olan Mehdiyi Kâim öyle bir kavimle birlikte zuhur edecektir ki Allah onlarla hakkı üstün kılacak, onların kılıçlarıyla batılı söndürecek ve insanlar rağbetle veya korktukları için onlara tabi olacaktır. Peygamber (s.a.a) daha sonra şöyle buyurdu: Ey insanlar! Sizlere, ferecden/kurtuluştan dolayı müjde olsun! Zira Allah'ın vaadi hakuttur, ona aykırı davranmaz. O'nun kazası geri çevrilemez. O, hikmet sahibidir ve her şeyden haberdardır. Allah'ın fethi yakındır. Allah'ım; onlar benim Ehlibeyt'imdir. Onlardan her türlü kiri gider ve onları tertemiz kıl. Allah'ım; onları koruyup gözet; onlara yardım et, onları aziz eyle ve onları zillete düşürme. Onları bana halef kıl. Doğrusu sen, dilediğin her şeye kâdirsin.”⁶²

Bir grup Ehlişünnet âlimi kendi isnatlarıyla İmam Ali b. Ebutalib'den (a.s) şu rivayeti nakletmişlerdir:

Ali (a.s), Resulullah'a (s.a.a): “Acaba Mehdi bizden mi yoksa başkasından mı, ey Allah'ın Resülü?” diye sorduğunda ona şu cevabı verdi: Kesinlikle bizdendir. Allah bizimle açtığı gibi bizimle sonlandıracaktır. Bizimle şirkten kurtulurlar. Allah bizimle şirk adavetinin ardından onların kalplerinin arasını uzlaştırdığı gibi apaçık düşmanlık içindeki kalplerin arasını uzlaştıracaktır. Ali (a.s) “Müminler mi yoksa kâfirler mi?” diye sorduğunda buyurdu: “Meftun ve kâfirdir.”⁶³

İbn Hacer, *Sevaiki Muhrika* kitabında ve bir grup Ehlişünnet âlimi Nesir b. Hammad'dan merfu olarak şu hadisi nakletmişlerdir:

⁶¹ Celaledin es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.87, Mısır baskısı; er-Resail'ul-Kavvamiyye (el yazma).

⁶² Şeyh Süleyman El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.44, İstanbul baskısı.

⁶³ Ali b. Ebubekir el-Heytemi, *Mecme'uz-Zevaid ve Menbe'ul-Fevaid* c.7, s.613, Kahire'de bulunan Kutsi kütüphanesi baskısı; İbn Hacer, *Sevaiki Muhrika* s.235; Ebu Naim, *El-Erbeun Hedisen fi Zikri'l- Mehdi*, 34. Hadis; Es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.61; Ali b. Muttaki El-Hanefi El-Hindi, *Kenzul Ummal* c.7, s.263; İbn Sabbag el-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.279; Allame Abdulhadi Abyari, *El-Arais'ul-Vadiha* s.208; Abdurrahman b. Diba, *Temyiz'it-Tayyib min'el-Habis fima Yeduru ala Elsinet'in-Nas min'el-Hadis* s.220 ve diğer Ehlişünnet kaynakları.

Resulullah (s.a.a) buyurdu: “Mehdi, benim itretimden/soyumdan bir kişidir; ben nasıl vahiy üzerinde savaşıysam o da benim sünnetim üzerinde savaşıacaktır.”⁶⁴

Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* kitabında ve bir grup Ehlisünnet âlimi kendi isnatlarıyla İbn Abbas’tan şu rivayeti nakletmişlerdir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Yeryüzüne ikisi mümin ve ikisi kâfir olmak üzere dört kişi malik olmuştur. İki mümin; Zulkarneyn ve Süleyman’dır. İki kâfir ise Nemrud ve Buhtunnasr’dır. Gelecekte Ehlibeyt’imden olan beşinci bir kişi de yeryüzüne malik olacaktır.”⁶⁵

Yeryüzüne malik olmaktan maksat, yeryüzünün doğuları ve batılarını kapsayacak şekilde her tarafının yönetimidir.

Mehdi, Resulullah’ın (s.a.a) evlatlarındandır.

Ali b. Husameddin el-Muttaki el-Hindi, *Muntehebu Kenzul Ummal* kitabında kendi isnadıyla Huzeyfe Yemani’dan şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi benim evlatlarından bir kişidir; yüzü parlak bir yıldız gibidir.”⁶⁶

Mehdi, Fatma’nın (s.a) evlatlarındandır.

Ehlisünnet âlimlerinin birçoğu kendilerine ait hadis kitaplarında kendi isnatlarıyla müminlerin annesi Ümmü Seleme’den şu rivayeti nakletmişlerdir:

Ümmü Seleme diyor ki: Resulullah’ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum: “Mehdi, benim itretimden/soyumdan ve Fatma’nın evlatlarındandır.”⁶⁷

Bir grup Ehlisünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Ebu Abdullah Hüseyin b. Ali’den (a.s) şu rivayeti nakletmişlerdir:

⁶⁴ İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi eş-Şafii, *Sevaiki Muhriha* s.89, Mısır’da bulunan Abdullatif baskısı; es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.74, Mısır baskısı; El-Hafız Semhudi el-Mısri eş-Şafii, *Cevahir’ul-Akdeyn*; Şeyh Süleyman el-Hanefi el-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.433.

⁶⁵ Celaledin Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* s.18, Mısır baskısı, İbni Cevzi’nin tarihinden naklen; İbni Hacer el-Heytemi, *el-Fetava el-Hedise* s.28; el-Kurtubi, *et-Tezkire* c.2, s.321.

⁶⁶ Ali b. Hüsameddin el-Muttaki el-Hanefi el-Hindi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.30, Mısır, el-Meymene baskısı; Ebu Naim İsfahani, *el-Erbeun Hedisen fi Zikri’l-Mehdi*, Sekizinci Hadis.

⁶⁷ İbni Mace Kazvini, *Süneni İbni Mace* c.2, s.519; el-Hafız Ebu Davud Secistani, *Süneni Ebu Davud* c.4, s.151, Mısır-es-Saadet yayınları; Muhammed b. İsmail Buhari, *et-Tarih’ul-Kebir* c.2, s.346; Hatib Tebri, *Mışkat’ul-Mesabih* c.3, s.24; Zehebi, *Mizan’ul-İtidal* c.1, s.355; İbni Hacer el-Mekki, *Sevaiki Muhrika* s.97; Ebu Muhammed el-Buğavi eş-Şafii, *Mesabih’us-Sunne* c.2, s.134; Ali b. El-Muttaki, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.30; İbni Hacer, *el-Fetava el-Hedise* s.29; İbni Kesir, *Nihayet’ul-Bidaye ve’n-Nihaye* c.1, s.40; Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.58 ve 74; *El-Cami’us-Sağir* c.2, s.579; İbni Teymiye el-Harrani, *Minhac’us-Sunne* c.4, s.211; el-Münavi, *Kunuz’ul-Hakaik fi Hadisi Hayri’l-Halaik* s.164; Ahmed Ziauddin, *Ramuz’ul-Ehadis* s.236; Nebhani, *el-Feth’ul-Kebir* c.3, s.259 ve diğer Ehlisünnet kaynakları.

Resulullah (s.a.a) Fatıma'ya (s.a) şöyle buyurdu: "Müjde sana ey Fatıma! Zira Mehdi sendendir."⁶⁸

Ehlişünnetten bir grup âlim, kendi isnatlarıyla Ebu Eyyub Ensari'den şu hadisi nakletmişlerdir:

Resulullah (s.a.a) Fatıma'ya (s.a) şöyle buyurdu: "Peygamberimiz, peygamberlerin en hayırlısıdır ve o senin babandır. Şehidimiz şehitlerin en hayırlısıdır ve o senin babanın amcası Hamza'dır. İki kanadı olan ve onlarla cennette istediği tarafa uçan kişi bizdendir ve o, senin babanın amcası oğludur. Bu ümmetin iki peygamber torunu olan Hasan ile Hüseyin bizdendir, onlar senin oğullarıdır ve Mehdi bizdendir."⁶⁹

el-Futuhat'ul-Kebire kitabında mürsel olarak Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet edilmiştir:

Resulullah şöyle buyurdu: "Allah'ın, Peygamber'in soyundan ve Fatıma evlatlarından olan bir halifesi çıkacaktır; onun ismi Resulullah'ın ismine uyar; yaratılış ve huy olarak da Resulullah'a benzer."

⁶⁸ Muhibbuddin Taberi (ö:694), *Zehair'ul-Ukba* s.136; Ebu Naim, *el-Erbeun Hedisen*, dördüncü hadis; Ali b. El-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Kenzul Ummal* c.7, s.259 ve *Muntehebu Kenzul Ummal* c.5, s.96; Kadı İyad, *Meşarik'ul-Envar* s.125; Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.66; el-Münavi, *Kunuz'ul-Hakaik fi Hadisi Hayri'l-Halaik* s.3; Nebhani Yusuf, *el-Fethu'l-Kebir* c.1, s.17; Hanefi mezhebinin imamı olan Ebu Hanife Numan b. Sabit b. Zuti, *el-Fıkh'ul-Ekber* c.2, s.70.

⁶⁹ Ali b. El-Muttaki el-Hindi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.310, Necef baskısı; Taberani, *el-Mucem'us-Sağir fi Tercümeti Ahmed*; *el-Futuhat'ul-Kebire*, Mısır baskısı ve diğer kaynaklar.

Ebu Eyyub Ensari'den şu hadisi nakletmişlerdir:

Resulullah (s.a.a) Fatıma'ya (s.a) şöyle buyurdu: "Peygamberimiz, peygamberlerin en hayırlısıdır ve o senin babandır. Şehidimiz şehitlerin en hayırlısıdır ve o senin babanın amcası Hamza'dır. İki kanadı olan ve onlarla cennette istediği tarafa uçan kişi bizdendir ve o, senin babanın amcası oğludur. Bu ümmetin iki peygamber torunu olan Hasan ile Hüseyin bizdendir, onlar senin oğullarıdır ve Mehdi bizdendir."

İbn Hacer el-Mekki, *el-Kavl'ul Muhtasar fi Alamati'l-Mehdiyyi'il-Muntazar* isimli kitabında şu rivayeti nakletmiştir:

“Müteaddit kanallarla gelen hadise göre Mehdi, Fatma'nın evlatlarındandır.”⁷⁰

Mehdi'nin Hasan ile Hüseyin'in soyundan olduğuna delalet eden rivayetler.

Bir grup Ehlişünnet âlimi kendi isnatlarıyla Ali b. Hilal'den, o da babasından şu rivayeti nakletmiştir:

“Resulullah (s.a.a) ölüm halinde iken yanına girdiğimde Fatma'nın, onun başucunda ağladığını gördüm. Sesi o kadar yükseldi ki Resulullah (s.a.a) ona sesini yükselterek şöyle buyurdu: Ey habibem Fatma, seni ağlatan şey nedir? Fatma dedi: Senden sonra zayı olmaktan korkuyorum. Bunun üzerine Peygamber ona şöyle buyurdu: Ey habibem! Bilmez misin ki peygamberimiz, peygamberlerin en hayırlısıdır ve o, senin babandır.... Bu ümmetin iki torunu bizdendir; onlar senin oğulların olan Hasan ile Hüseyin'dir. O ikisi cennet gençlerinin efendileridir. Beni hak olarak seçen Allah'a yemin olsun ki o ikisinin babası onlardan daha hayırlıdır. Ey Fatma! Beni hak olarak gönderene yemin olsun ki bu ümmetin Mehdi'si o ikisinden olacaktır. Dünya hercüm-merç bir duruma dönüştüğü, fitneler boy gösterdiği, yollar kesildiği ve insanlar birbirini yağmaladığı, büyük küçüğe merhamet ve küçük büyüğe hürmet etmediği bir zamanda Allah o ikisinden; sapkınlık kaleleri ve kilitlenmiş kalpleri fethedecek kişiyi gönderecektir. O, benim gibi ahir zamanda din ile kıyam edecek, zulümle dolmuş olan yeryüzünü adaletle dolduracaktır.”⁷¹

Mehdi'nin Hüseyin'in evlatlarından olduğuna delalet eden rivayetler.

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla kendi kaynaklarında Huzeyfe Yemani'den şu rivayeti nakletmiştir:

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Eğer dünyanın ömründen bir gün bile kalsa Allah o günü uzatacak ve benim evlatlarımdan ismi benim ismim gibi olan bir kişiyi gönderecektir. Bunun üzerine Selman sordu: Hangi evlatlarından ey Allah'ın Resulü? Peygamber (s.a.a) eliyle Hüseyin'e dokunarak “Bu evladımdan” buyurdu.”⁷²

⁷⁰ Ebul Abbas İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi eş-Şafii, *el-Kavl'ul-Muhtasar fi Alamati'l-Mehdiyyi'il-Muntazar* s.56, Dimeşk'te bulunan ez-Zahiriyye kütüphanesi nüshası.

⁷¹ Muhibbuddin Taberi, *Zehair'ul-Ukba* s.135; Ebu Naim, *el-Erbeun Hedisen fi Zikr'il-Mehdi*, beşinci hadis; Ali b. El-Muttaki el-Hindi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.305; Celeleddin es-Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* c.2, s.66; Şeyh Süleyman el-Hanefi el-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.426; on ikinci asırda Hindistan'ın ileri gelen âlimlerinden el-Harisi el-Bedeşî, *Miftah'un-Neca* s.18.

⁷² Muhibbuddin Taberi, *Zehair'ul-Ukba* s.631; Kurtubi, *et-Tezkire* s.615; Ali b. El-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.90 ve 91; el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.2, s.325; İmam Zehebi, *Mizan'ul-İtidal* c.2, s.18; el-Hanefi el-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.224 ve 435; İbni Sabbağ el-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.277; Ebul A'la el-Attar, *el-Erbain* s.301; el-Hafız Semhudi, *Cevahir'ul-Akdeyn*; Allame el-Abyari, *el-Arais'ul-Vadiha* s.208; Şeblenci, *Nur'ul-Ebsar* s.158; Ebu Naim, *el-Erbeun Hedisen fi Zikr'il-Mehdi*, altıncı hadis.

Abdullah eş-Şafii, Menakibinde kendi isnadıyla İbn Abbas'tan, o da Hüseyin b. Ali'den (a.s) şu rivayeti nakletmiştir:

“Resulullah'tan (s.a.a) “onun benden olacağını” (yani Mehdi'nin Hüseyin'in evlatlarından olacağını) duydum.”⁷³

Mehdi'nin isminin Resulullah'ın ismine mutabık olacağına delalet eden rivayetler.

Ehlişünnet ulemasından kalabalık bir grup, birçok isnatla kendi hadis kitaplarında Abdullah b. Mesud'dan şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Ehlibeyt'imden ismi benim ismime mutabık olan bir kişi Arap'a malik olmadıkça dünya sona ermeyecektir. Ebu İsa et-Tirmizi, Sahihinde şöyle der: Bu babda Ali'den (a.s), Ebu Said'den, Ümmü Seleme'den ve Ebu Hureyre'den de rivayet vardır. Daha sonra hadisi şu sözüyle sahih saydığım ifade eder: Bu hasen ve sahih bir hadistir. Ardından şöyle devam eder: Abdulcebbar b. Âla, Abdulcebbar Attar'dan bize rivayet etti; Sufyan b. Uyeyne Asım'dan, Zer'den, o da Abdullah b. Mesud'dan Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu bize rivayet etti: Ehlibeyt'imden ismi benim ismime uygun olan bir kişi gelecek. Asım şöyle dedi: Salih Ebu Hureyre'den bize şu hadisi nakletti: Resulullah (s.a.a) buyurdu: Eğer dünyanın ömründen bir gün bile kalsa Allah o günü uzatacak ve Ehlibeyt'imden ismi benim ismim ve künyesi de benim künyem olan birisini gelecektir... Tirmizi bu hadisi de şu sözüyle sahih saymıştır: Bu hadis hasendir, sahihtir.”⁷⁴

Ehlişünnet âlimlerinden bir kısmı, kendi hadis kaynaklarında kendi isnatlarıyla Ebu Tufeyl vasıtasıyla Ali b. Ebutalib'den (a.s) Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

“Eğer dünyanın ömründen bir gün bile kalsa Allah, Ehlibeyt'imden ismi benim ismim olan birisini göndermek için o günü uzatacaktır.”⁷⁵

Zehebi, kendi isnadıyla Temim Daremi'den şu rivayeti nakletmiştir:

“Resulullah'a (s.a.a) dedim ki: Rumlara ait Antakya denilen şehir gibi bir şehir görmedim. Ondan daha fazla yağmur alan bir şehir de görmedim. Peygamber (s.a.a) buyurdu: Evet; bunun sebebi Tevrat'ın orada olmasıdır. Musa'nın âsası, levhaların kırıntılan ve Süleyman'ın sofrası oradaki mağaradır... Peygamber (s.a.a) sözünü şöyle sürdürdü: Geceler ve günler sona ermeden soyumdan; ismi benim ismim, babasının ismi babamın ismi olan, yaratılışı

⁷³ Abdullah eş-Şafii, *Kitab'ul-Menakib* s.215.

⁷⁴ Ebu İsa Muhammed b. İsa b. Sure et-Tirmizi, *el-Cami'us-Sahih* c.9, s.74, Mısır- es-Savi baskısı; Ebu Davud es-Secistani, *Süneni Ebu Davud* c.4, s.151; Ahmed b. Hanbel eş-Şeybani, *Müsnedi Ahmed* c.1, s.376, 377, 430 ve 448; Taberani, *el-Mucem'us-Sağir* c.2, s.148; Hatip Bağdadi, *Tarih-i Bağdad* c.1, s.370; İbni Hacer el-Mekki, *Savaiki Muhrika* s.97 ve daha birçok Ehlişünnet kaynakları, ravileri ve âlimleri tarafından nakledilmiştir.

⁷⁵ Ebubekir Ahmed b. Hüseyin el-Beyhaki, *Kitab'ul-İtikad ve'l-Hidaye ila Sebil'ir-Reşad* s.105, Kamil Misbah baskısı.

benim yaratılışıma ve ahlakı benim ahlakıma benzeyen bir kişi oraya yerleşecektir. O zulüm ve haksızlıkla dolan yeryüzünü adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”⁷⁶

Aralarında Tirmizi’nin de bulunduğu bir grup Ehlişünnet âlimi kendi isnatlarıyla Ebu Hureyre’den şu rivayeti nakletmişlerdir:

“Eğer dünyanın ömründen bir gün bile kalsa Allah o günü uzatacak ve Ehlibeyt’imden ismi benim ismim olan bir kişi gelecektir.”⁷⁷

Peygamberimizle (s.a.a) İsa peygamber (a.s) arasında sadece Mehdi olduğuna delalet eden rivayetler

Taberani, *el-Mucem’us-Sağır* kitabında kendi isnadıyla Said b. Müseyyib vasıtasıyla Ebu Hureyre’den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Meryem oğlu İsa ile benim aramda hiçbir peygamber yoktur. Ancak ümmetim içinde Deccal’i öldürecek, haçı kıracak, cizyeyi kaldıracak ve savaş sona erdirecek halifem vardır. Kim onunla buluşursa kendisine selam söylesin.”⁷⁸

Mehdi’nin ümmetin ortasında ve İsa’nın ümmetin sonunda olacağına delalet eden rivayetler

Ehlişünnet âlimlerinden kalabalık bir grup, kendi isnatlarıyla İbn Abbas’tan şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Başında benim, sonunda Meryem oğlu İsa’nın ve ortasında evlatlarımdan Mehdi’nin olduğu bir ümmet nasıl helak olur?”⁷⁹

Aralarında *Sahih-i Müslim* kitabının sahibi olan Müslim b. Haccac’ın da bulunduğu bir grup Ehlişünnet âlimi kendi isnatlarıyla Cabir b. Abdullah Ensari’den şu rivayeti nakletmişlerdir: Resulullah’ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim:

“Ümmetimden hak üzere bir taife kıyamete kadar galip olarak savaşır. Peygamber (s.a.a) sonra şöyle buyurdu: Meryem oğlu İsa inecektir. (Müminlerin) emiri ona “Gel bize namaz

⁷⁶ Şemseddin Ebu Abdullah ez-Zehebi (ö:748), *Tezkiret’ul-Huffaz* c.1, s.765, Haydarabad baskısı.

⁷⁷ Ebu İsa b. Sure et-Tirmizi, *el-Cami’us-Sahih* c.9, s.74, Mısır-es-Savi baskısı; Ebu Naim, *el-Erbeun*; Ali b. El-Muttaki El-Hanefi El-Hindi, *El-Beyan fi Ahbari Ahir’iz-Zaman* s.307; Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* s.59 ve 64; Yusuf Nebhani, *El-Feth’ul-Kebir* c.3, s.435.

⁷⁸ Süleyman b. Ahmed eş-Şami et-Taberani (ö:360), *el-Mucem’us-Sağır* s.15, Dehli baskısı; Ebu İsa b. Sure et-Tirmizi, *el-Cami’us-Sahih* c.3, s.232.

⁷⁹ İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi eş-Şafii, *Sevaiki Muhrika* s.99; İbni Meğazili eş-Şafii, *Kitab’ul-Menakib* s.593; Ebu Naim, *el-Erbain*, kırkıncı hadis; Ali b. Hüsameddin el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir’iz-Zaman*; *Muntehebu Kenzul Ummal*, Müsnedi Ahmed’in dipnotu c.6, s.30 ve 31; el-Kadı İyad es-Sebti, *Meşarik’il-Envar* s.125; el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid’u-Simtayn* c.2, s.339; Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.156; *el-Cami’us-Sağır* s.223; Nebhani, *el-Feth’ul-Kebir* c.3, s.36, Ahmed Ziyauddin es-Sufi el-Gümüşhanevi, *Ramuz’ul-Ehadis* s.244 ve diğer âlimlerden nakledilenler ki biz sadece bunları zikretmekle yetindik.

kıldır” der. O da şöyle der: Hayır. Muhakkak sizin bazınız, Allah’ın bu ümmete olan ikramı ile bazınız üzerine emirlersiniz.”⁸⁰

Yine kendi isnatlarıyla Huzeyfe b. Yemani’den şu hadisi nakletmişlerdir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi, Meryem oğlu İsa’nın indiğini fark eder; sanki onun saçından su damlıyordur. Mehdi ona: “Öne geçip insanlara namaz kıldır” der. İsa: “Namazın kameti senin için getirilmiştir der ve benim evlatlarından olan kişinin arkasında namaz kılar.”⁸¹

Yevm’il-Halas hadisi

İbn Mace Kazvini ve bir grup Ehlişünnet âlimi, kaynaklarında kendi isnatlarıyla Ebu Ümame Bahili’den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a), bize hutbe okudu ve sözü Deccal’e getirip onun hakkında şöyle buyurdu: “Bir demirin pislîği nasıl körükle temizlenirse Medine şehri de onun pislîğinden temizlenecek. O güne “Yevm’il-Halas” (kurtuluş günü) denilecek. Ümmü Şerik binti Asker; “Ey Allah’ın Resulü, o gün Arap nerededir?” diye sordu. Buyurdu: Onlar azdır ve çoğu Beytul Mukaddes’tedir. Onların imamı Mehdi’dir. Öne geçmiş, onlara namaz kıldırarakken Meryem oğlu İsa inecektir. Bunun üzerine o imam geri çekilecek; İsa cemaate öğlen namazını kıldırın diye kararından vazgeçerken İsa eliyle onun omuzlarına vurup “sen öne geç...” diyecek. Oldukça uzun olan bu hadis senet açısından sahihtir.”⁸²

İsa (a.s) indiğinde Mehdi’nin (a.s) imameti

Bir grup Ehlişünnet âlimi ve Muhammed b. İsmail Buhari, *Sahih-i Buhari*’de kendi isnadıyla Ebu Hureyre’den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Meryem oğlu aranızda indiğinde ve imamınız sizden olduğunda nasıl olacaksınız?”⁸³

⁸⁰ Müslim b. Haccac Nişaburi, *Sahih-i Müslim* c.1, s.59, Mısır-Muhammed Ali Subeyh baskısı; Yahya b. Abdulaziz Yahya, *el-Cem Beyn’es-Sahihayn* c.2, s.423; Ebu Naim, *el-Erbain*, otuz dokuzuncu hadis; Ebu Muhammed el-Buğavi eş-Şafii, *Mesabih’us-Sunne* c.2, s141; Ali b. El-Muttaki el-Hanefi el-Hindi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir’iz-Zaman* s.76 ve 86; İbni Hacer el-Mekki, *Sevaiki Muhrika* s.98; İbni Sabbağ el-Maliki, *Fusul’ul-Muhimme* s.277; Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.64; Şeblici, *Nur’ul-Ebsar* s.230; Abdurrahman b. Ali ve İbni Diba eş-Şeybani, *Teysir’ul-Vusul ila Ehadis’ir-Resul* c.2, s.237 ve diğer kaynaklar.

⁸¹ İbni Mace Kazvini, *Süneni İbni Mace* c.9, s.519; İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi, *Sevaiki Muhrika* s.98; Celaleddin es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* s.18, Mısır baskısı; el-Hafız Semhudi el-Mısri, *Cevahir’ul-Akdeyn* s.433; Abdullah eş-Şafii, *el-Menakib* s.229; Nur’ul-Ebsar’ın Dipnotunda Muhammed b. Ali Sabban, *İs’af’ur-Rağibin* s.149; Ali b. El-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *El-Beyan fi Ahbari Ahir’iz-Zaman* s.76 ve 199; Ebu Naim, *el-Erbain*, on dördüncü hadis; İbni Sabbağ, *Fusul’ul-Muhimme* s.277; Şeblici, *Nur’ul-Ebsar* s.230 ve fazla uzatmamak için zikretmediğimiz diğer kaynaklar.

⁸² İbni Mace Kazvini, Ehlişünnet nezdinde siyah-ı sitteden (altı sahih hadis kaynağından) biri olan Süneni İbni Mace c.9, s519, Mısır-et-Tazi baskısı.

⁸³ Muhammed b. İsmail Buhari, *Sahih-i Buhari* c.4, s.502, Beyrut baskısı, *Kitabu Bed’ul-Halk*, Babı “vezkur fi’l-kitabi Meryem”; Müslim b. Haccac, *Sahih-i Müslim* c.1, s.94, Mısır baskısı, iki kanalla Ebu Hureyre’den aynı hadis Muhammed Fuad Abdalbaki’nin düzenlemesiyle Kahire-Daru İbni Hazm baskısında da

Ali b. el-Muttaki, *Muntehebu Kenzul Ummal*'da ve diğer Ehlişünnet âlimleri kendi isnatlarıyla Ebu Said Hudri'den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Meryem oğlu İsa'nın arkasında namaz kılacağı kişi bizdendir.”⁸⁴

Mehdi ortaya çıktığında, insanların ona biyat etmesi vaciptir

İbn Mace Kazvini, Süneninde kendi isnadıyla Sevban'dan şu rivayeti nakleder: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: Sizin hazinenizin yanında üç kişi öldürülür ki onların hepsi halife oğludur. Onlardan hiç birine hilafet geçmez. Sonra doğu tarafından kara sancaklar yükselir. Sizinle hiçbir kavmin savaşmadığı şekilde savaşır. Sonra ezberleyemediğim bir şey zikretti. Onları gördüğünüz vakit buzlar üzerinde sürünerek de olsa gelip biat ediniz. Çünkü o, Allah'ın halifesi Mehdi'dir.”⁸⁵

Mehdi'nin Allah'ın halifesi olduğunu gösteren Peygamber'in açık ifadesi

Mehdi'nin Allah'ın yeryüzündeki halifesi olduğuna delalet eden deliller daha önce geçmişti ve tarihte sözü geçen bazı fetihlerin ona tatbik edilemeyeceğini açıklamıştık. Bu çok ciddi bir konudur. Zira Yüce Allah'ın yeryüzünde halife kalmak muradının ancak Mehdi'yi ayetin mısdağı saydığımızda gerçekleştiğini görmekteyiz. O, Allah'ın hüccetidir, insanların imamıdır, Allah'ın geriye bıraktığıdır, O'nun halifesidir. Yeryüzü asla ondan boş olmaz. Şimdi bu hakikate temas eden rivayetlerden bazılarını sunuyoruz:

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Abdullah b. Ömer'den şu hadisi rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi başı üzerinde bir bulut olduğu halde çıkacak, o bulutta bir münadi, “Bu Allah'ın halifesi Mehdi'dir O'na tabi olun” diye nida edecektir.”⁸⁶

getirilmiştir s.53; Şebenci, Nur'ul-Ebsar s.230; Ebu Muhammed el-Buğavi eş-Şafii, Mesabih'us-Sunne c.2, s.141; Muhammed b. Talha eş-Şafii, Metalib'is-Suul s.89; Ali b. El-Muttaki El-Hindi El-Hanefi, *El-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.75; Yahya b. Abdulaziz Yahya, *El-Cem'u Beyn'es-Sahihayn* c.1, s.105; İbni Sabbağ, *Fusul'ul-Muhimme* s.274; Suyuti, *El-Cami'us-Sağir*, Kaf harfi; El-Hanefi El-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.449.

⁸⁴ Müsnedi İbni Hanbel'in dipnotundan naklen Ali b. Husameddin el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.30; Ali b. Husameddin el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *El-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.79; Celaleddin Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* s.64; Ebu Naim, *El-Erbain*, otuz sekizinci hadis; Suyuti, *El-Cami'us-Sağir fi Ehadis'il-Besir'in-Nezir* c.2, s.472; İmam Munavi, *Kunuz'ul-Hakaik*, Mim harfi ve diğer Ehlişünnet âlimleri kendi kaynaklarında bu hadisi zikretmiştir.

⁸⁵ İbni Mace Kazvini, Ehlişünnet nezdinde siyah-ı sitteden (altı sahih hadis kaynağından) biri olan *Süneni İbni Mace* c.9, s.815; Hanbeli mezhebinin imamı Ahmed b. Hanbel eş-Şeybani, *Müsnedi Ahmed b. Hanbel* c.5, s.277; İbni Hacer el-Mekki, *Sevaiki Muhrika* s.98; Müsnedi İbni Hanbel'in dipnotundan naklen Ali b. Husameddin el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.29.

⁸⁶ Âlauddin Ali b. El-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *El-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.93; Ebu Naim, *el-Erbain Hedisen fi Zikr'il-Mehdi*, hadis 61; İbni Sabbağ el-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.280; el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.2, s.316; İmam Zehebi, *Mizan'ul-İtidal* c.1, s.30 ve c.2, s.161; İbni Hacer Askalani, *Lisan'ul-Mizan* c.1, s.105; Diyarbekri, *Tarih'ul-Hamis fi Ahval Enfesi'n-Nefis* c.2, s.288; el-Hafiz Semhudi el-Misri, *Cevahir'ul-Akdeyn* s.435.

Ebu Naim, *el-Erbain* kitabında on yedinci hadiste kendi isnadıyla Abdullah b. Ömer'den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi çıktığında başının üzerindeki bir melek şöyle nida edecektir: Bu Allah'ın halifesi Mehdi'dir; ona tabi olun.”⁸⁷

Ali b. el-Muttakiel-Hanefi el-Hindi, *Muntehebu Kenzul Ummal* kitabında senetleriyle Huzeyfe b. Yemani'den naklettiği rivayetin bir bölümünde Resulullah'ın (s.a.a) şu sözlerini getirmiştir:

“O gün yeryüzünde Allah'ın halifesini gördüğünde – cismini sıkıntıya soksa ve malını alsa da – asla onu bırakma.”⁸⁸

Mehdi'ye itaatın vacip olduğuna delalet eden rivayetler

Celaledin es-Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* kitabında et-Taberani eş-Şami'nin Avf b. Malik'ten rivayet ettiği şu hadisi getirmiştir:

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Fitne kapkaranlık toz-duman halinde gelecek. Sonra Ehlibeyt'imden kendisine “Mehdi” denilen bir kişi çıkıncaya kadar fitneler hep birbirini takip edecek. Ona ulaştığında kendisine uyup hidayeti bulanlardan ol.”⁸⁹

Fatih Ali'dir, Muslih ise Mehdi'dir

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla İbn Abbas'tan şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Allah, bu dini Ali'yle fethettirdi (önünü açtı) ve o öldürülünce din bozuldu. Onu ancak Mehdi ıslah edecektir.”⁹⁰

Ehlişünnet ulemasından bir grup, kendi isnatlarıyla Ebu Tufeyl'den şu rivayeti nakletmiştir:

“Ali'nin (a.s) şöyle dediğini duydum: Âl-i Muhammed'in (s.a.a) Kâimi kıyam ettiğinde Allah onun için doğu ve batı halkını bir araya toplayacaktır; onlar sonbahar bulutlarının toplandığı gibi onun etrafına toplanacaklardır.”⁹¹

Sonbahar mevsiminde bulutlardaki dağınıklık çok net olarak gözlemlendiği için özellikle bu benzetmeyi yapmıştır.

⁸⁷ el-Hafız Ebu Naim İsfahani, *el-Erbaun Hedisen fi Zikr'il-Mehdi*, on yedinci hadis.

⁸⁸ Müsnedi İbni Hanbel'in dipnotundan naklen Ali b. el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.31, rivayet Taberani, Ahmed b. Hanbel, Ebu Ye'la, Said b. Mensur kanalıyla Huzeyfe el-Yemani'den nakledilmiştir.

⁸⁹ Celaledin es-Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.76, Mısır baskısı; Mir Seyyid Hemedani, *El-Meveddet-ul-Kurba* s.98.

⁹⁰ Şeyh Süleyman el-Hanefi el-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.445 ve azıcık farkla s.259, İstanbul baskısı.

⁹¹ İbni Asakir, *Tarihi Dimeşk* c.5, s.482, Ravzatu's-Şam baskısı; İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi eş-Şafii, *Sevaiki Muhrika* s.98; Celaledin Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.244.

Huzeyfe Yemani'den şu hadisi nakletmiştir:

Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: “Zalim hükümdarlar elinden bu ümmetin vay hâline! Kendilerine itaat edenler hariç, Müslümanları katledecekler, sürgün edecekler. Mümin kimse onları mülâkat ettiğinde diliyle onlara yağcılık yapacak, ama kalbiyle onlardan kaçacaktır. Ancak Allah İslâm dinini tekrar izzetine kavuşturmak istediğinde bütün tuğyancı zalimleri helâk edecek ve ümmeti fesadından sonra tekrar islâh edecektir. Allah dilediğine kâdirdir. Ey Huzeyfe, eğer dünyanın ömründen sadece bir gün kalmış olsa dahi, Allah o günü o kadar uzatacak ki, benim Ehlibeyt'imden bir kişi, hükûmete kavuşup İslâm'ı muzaffer kılacaktır. Allah vaadine aykırı davranmaz. O, vaadini gerçekleştirmeye kâdirdir.”

Mehdi'nin kerametleri ve bereketleri

Bir grup Ehlisünnet âlimi ve Hâkim Nişaburi Müstedrek'inde kendi isnadıyla Ebu Said Hudri'den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Ümmetimin sonunda Mehdi zuhur edecek, Allah ona yağmurunu gönderecek ve yeryüzü mahsullerini çıkaracak. Malı sahih olarak verecek (eşit şekilde paylaşacaktır). Hayvanlar çoğalacak, ümmet yücelecek ve o yedi veya sekiz yıl yaşayacaktır. Hâkim daha sonra şöyle diyor: Bu, senedi sahih bir hadis olmakla birlikte Buhari ve Müslim, Sahihlerinde onu getirmemiştir.”⁹²

Mehdi zuhurundan sonra kaç yıl yaşayacak?

Aralarında Tirmizi ve İbn Mace'nin de yer aldığı bir grup Ehlisünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Ebu Said Hudri'den şu rivayeti nakletmişlerdir:

“Peygamberimizden sonra bir hadise baş göstermesinden korktuk ve Resulullah'a (s.a.a) sorduk, buyurdu ki: Ümmetimde Mehdi vardır; çıkacak ve beş veya yedi veya dokuz – şüphe eden, ravilerden Zeydi'dir – yaşayacaktır.” Ebu Said diyor ki: “Bu müddet nedir?” diye sorduk ve Allah Resulü; “senedir!” buyurdu ve şöyle devam etti: “İnsan ona gelecek ve “ey Mehdi! Bana da ver, bana da ver!” diyecek; Mehdi de onun esvabını taşıyabildiği

⁹² Muhammed b. Abdullah el-Hâkim en-Nişaburi, *el-Mustedrek ala's-Sahihayn* c.5, s.755, Haydarabad bas-kısı, Ebu Naim, *el-Erbaun Hedisen fi Zikr'il-Mehdi*, on beşinci hadis; *el-Himvini el-Cuveyni, Feraid'us-Simtayn* c.2, s.315; Celaleddin Suyuti, *El-Havi Lil-Fetava* c.2, s.36, Şeyh Ahmed Ziyaaddin es-Sufi el-Gümüşhanevi el-İstanbuli, *Ramuz'ul-Ehadis* s.508.

kadar dolduracaktır.” Tirmizi, Sahih’inde “bu hadis hasendir” demiş ve veçhini belirtmek-sizin Ebu Said vasıtasıyla Peygamber’den rivayet etmiştir.”⁹³

Ümmet bozulduktan sonra Mehdi’nin eliyle ıslah olacaktır

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Huzeyfe Yemani’den şu hadisi nakletmiştir:

Resulullah’ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: “Zalim hükümdarlar elinden bu ümmetin vay hâline! Kendilerine itaat edenler hariç, Müslümanları katledecekler, sürgün edecekler. Mümin kimse onları mülâkat ettiğinde diliyle onlara yağcılık yapacak, ama kalbiyle onlardan kaçacaktır. Ancak Allah İslâm dinini tekrar izzetine kavuşturmak istediğinde bütün tuğyancı zalimleri helâk edecek ve ümmeti fesadından sonra tekrar ıslâh edecektir. Allah dilediğine kâdirdir. Ey Huzeyfe, eğer dünyanın ömründen sadece bir gün kalmış olsa dahi, Allah o günü o kadar uzatacak ki, benim Ehlibeyt’imden bir kişi, hükûmete kavuşup İslâm’ı muzaffer kılacaktır. Allah vaadine aykırı davranmaz. O, vaadini gerçekleştirmeye kâdirdir.”⁹⁴

Mehdi’nin zuhuru fitnelerden sonra gerçekleşecektir

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Ebu Said Hudri’den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Zaman sona erip fitneler baş gösterdiğinde kendisine Mehdi denilen kişi ortaya çıkacaktır. Onun bağışı hoş olacaktır.”⁹⁵

Mehdi’nin zuhurunun ön hazırlıklarında çıkacak olaylar

Bir grup Ehlişünnet âlimi kendi isnatlarıyla, kendi kaynaklarında Abdullah b. Haris b. Cuz ez-Zubeydi’den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Doğu tarafından birtakım insanlar çıkıp, Mehdi’nin salтанatını hazırlayacaklardır.”⁹⁶

⁹³ Ebu İsa b. Sure et-Tirmizi, *el-Cami’us-Sahih* c.9, s.57, Mısır-es-Savi baskısı; İbni Mace Kazvini, *Süneni İbni Mace* c.9, s.518; el-Hâkim, *el-Müstedrek ala’s-Sahihayn* c.4, s.558; Ahmed b. Hanbel eş-Şeybani, *Müsnedi Ahmed b. Hanbel* c.3, s.21; Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* c.2, s.59; Ali b. Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.32; *el-Beyan fi Ahbari Ahir’iz-Zaman* s.100 ve s.316; el-Buğavi eş-Şafii, *Mesabih’us-Sunne* c.2, s.134; İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi, *Sevâiki Muhrika* s.98; el-Hatib et-Tebrizi, *Mışkat’ul-Mesabih* c.3, s.24; Ali b. Ebubekir el-Heytemi, *Mecme’uz-Zevaid ve Menbe’ul-Fevaid* c.7, s.317; Nebhani, *el-Feth’ul-Kebir* c.1, s.401; Şeyh Ahmed Ziyaeddin es-Sufi el-Gümüşhanevi el-İstanbuli, *Ramuz’ul-Ehadis* s.508; Kadı İyad es-Sebtî el-Mısri, *Meşarik’ul-Envar* s.155 ve diğer Ehlişünnet âlimleri ve kaynakları ki; biz fazla uzatmamak için onları zikretmiyoruz.

⁹⁴ Celaleddin Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* s.46, Mısır baskısı; Şeyh Süleyman el-Hanefi el-Kunduzi *Yenabiul Mevedde* s.448.

⁹⁵ Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* s.64; Ali b. el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir’iz-Zaman* s.85; İbni Sabbâğ el-Maliki, *Fusul’ul-Muhimme fi Marifet’il-Eimme* s.279; Ebu Naim İsfahani, *el-Erbaun Hedisen fi Zikr’il-Mehdi*, yirmi dördüncü hadis; eş-Şeblenci, *Nur’ul-Ebsar* s.158; *Kitabu Fezail’ul-Kufe* s.3; *Eimmet’ul-Hüda* s.140.

⁹⁶ İbni Mace Kazvini, *Süneni İbni Mace* c.9, s.915, Mısır-et-Tazi baskısı; el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid’us-Simtayn* c.2, s.333; Ali b. Ebubekir el-Heytemi, *Mecme’uz-Zevaid ve Menbe’ul-Fevaid* c.7, s.318; Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* c.2, s.60; Muhammed b. Osman Bağdadi, *el-Munteheb min Sahihay’il-Buhari ve*

Yani beklenen Mehdi'nin hükümeti için gerekli olan koşulları sağlayacaklardır. Onların çıkışı ve cihadının ardından Allah'ın izni ile Mehdi ortaya çıkacaktır.

Konstantiniye ve Deylem dağı fethedecektir

Ehlişünnet ulemasından kalabalık bir cemaat, kendi isnatlarıyla Ebu Hureyre'den şu rivayeti nakletmişlerdir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Eğer dünyanın ömründen sadece bir gün kalmış olsa dahi, Allah o günü o kadar uzatacak ki, benim Ehlibeyt'inden bir kişi Deylem dağı ve Konstantiniye'ye malik olacaktır.”⁹⁷

Peygamber'in (s.a.a) kendisinden sonra Ehlibeyt'ine yapılacak zulmü, onların hakkının gasbedilmesini ve Kâimlerinin zuhuru ile zulmün onlardan kalkacağını bildirmesi

Fakih Muvaffak b. Ahmed el-Harezmi, *Menakib*'inde kendi isnadıyla İbn Ebu Beyyi'den Peygamber'in (s.a.a) Ali (a.s) hakkındaki bir hadisinde şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

“Cebrail bana ona zulmedeceklerini, hakkını gaspedeceklerini, evlatlarıyla savaşacaklarını ve ondan sonra onlara zulmedeceklerini bildirdi. Cebrail bana bu durumun; onların Kâimi kıyam edinceye, sözleri üstün gelinceye ve ümmet sevgilerinde birleşinceye kadar devam edeceğini haber verdi. – Sözlerine şöyle sürdürdü: – Bu, ülkelerin değiştiği, Allah kullarının zayıf düşüp kurtuluştan ümitlerini kestiği bir zamanda olacaktır. İşte o zaman onların arasında Kâim zuhur edecektir. O, benim kızım Fatıma'nın evlatlarındandır. Allah, onlarla hakkı galip edecek ve onların kılıçlarıyla batılı söndürecek.”⁹⁸

Mehdi'nin cömertliği ve âlicenaplığı

Bir grup Ehlişünnet âlimi kendi kitaplarında ve onlardan biri olan Kurtubi Tezkire-sinde Peygamberimizden şu rivayeti nakletmişlerdir:

“Dünyada ancak tek bir günden başka hiçbir zaman kalmamış olsa bile Ehlibeyt'inden bir kişinin insanların başına geçmesi için muhakkak Allah o günü uzatır. Onun önünde (yardımcı) melekler bulunacak ve İslam (dini bütün haşmetiyle) ortaya çıkacaktır. Mehdi'nin hazinesinde mal, servet o derece çok olacak ki, bir kişi yanına gelerek: Ey Mehdi bana yardım et, diye rica edince Mehdi onun elbisesinin içinde taşıyabileceği parayı avuçlayıp verecektir.”⁹⁹

Muslim s.183; en-Nebhani, *el-Feth'ul-Kebir* c.3, s.420; el-Kurtubi, *et-Tezkire* c.2, s.328; Ali b. el-Muttaki el-Hanefi el-Hindi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.314; *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.29; İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi eş-Şafii, *Sevaiki Muhrika* s.98; Abdullubbi el-Kuddusi, *Sünen'ul-Hüda* s.575.

⁹⁷ Ali b. el-Muttaki el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.30; *el-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.97; Suyuti, *el-Cami'us-Sağir* c.2, s.377; *el-Havi Lil-Fetava* s.64; İbni Hacer el-Mekki eş-Şafii, *Sevaiki Muhrika* s.99; Ebu Naim, *el-Erbain*, otuz altıncı hadis; Nebhani, *el-Feth'ul-Kebir* c.3, s.48; el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.2, s.318 ve diğer kaynaklar.

⁹⁸ el-Fakih el-Bari el-Muhaddis el-Muverrih eş-Şair el-Edib Muvaffak b. Ahmed el-Harezmi (ö:568), *Menakibi Emîr'ul Müminîn*.

⁹⁹ Ehlişünnet arasında müfessirlerin önderi olarak nam salmış olan Ebu Abdulah Muhammed b. Ahmed b. Ebubekir el-Ensari el-Endülüsi el-Kurtubi (ö:671), *et-Tezkire* s.127, Mısır baskısı.

Mehdi'nin zuhur edeceği şehrin ismi

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Abdullah b. Ömer'den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Mehdi, “Kerime” denilen bir şehirden çıkacaktır.”¹⁰⁰

Ashabı Kehf Mehdi'nin yardımcılarıdır

Allame Şeyh Abdurrahman b. Ebubekir Suyuti eserlerinden birinde kendi isnadıyla İbn Abbas vasıtasıyla Peygamberimizin (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

“Ashabı Kehf, Mehdi'nin yardımcıları olacaktır.”¹⁰¹

Zuhurundan önce yalancı peygamberler çıkacak

Yusuf b. Yahya el-Mukaddesi eş-Şafii, Akd'ud-Durer'de kendi isnadıyla Abdullah b. Ömer'den şu rivayeti nakletmiştir:

“Mehdi çıkmadıkça kıyamet kopmayacaktır ve hepsi de “ben peygamberim” diyen altmış yalancı çıkmadıkça Mehdi ortaya çıkmayacaktır.”¹⁰²

Fereci beklemenin faziletine dair rivayet ettikleri

Ehlişünnet âlimlerinden bir grup ve onlardan biri olan el-Himvini e-Cuveyni, Feraid'us-Simtayn kitabında kendi isnadıyla Emîru'l Müminîn Ali b. Ebutalib'den (a.s) şu rivayeti nakletmiştir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

“En faziletli ibadet, fereci/kurtuluşu beklemektir.”¹⁰³

Elbette şu gerçeği gözardı etmemek gerekir: Fereci beklemek, müntezer olduğunu iddia eden birçoklarının yaptığı gibi her türlü hareketi bırakıp tamamen pasif bir pozisyona geçerek sıkıntı ve fitnelerin ortadan kalkması için Allah'ın emrinin gelmesini beklemek değildir. Aksine intizar, ferecden sonra kâmil olacak maksadın gerçekleşmesi için imkânın elverdiği ölçüde çaba ve gayret içinde olmaktır. Birisi sevdiği dostunun gelişini beklerken onun sevdiği şeyleri hazırlar; onun sevdiği, hoşuna giden ve tercihinin uygun bir ortamı sağlamaya çalışır. Dolayısıyla fereci beklediği iddiasıyla amel ve çabayı bırakan kimse gerçekte bekleyenlerden değildir; aksine nefsinin ve şeytanın

¹⁰⁰ İbni Sabbağ el-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.277; Ali b. el-Muttaki el-Hanefi el-Hindi, *el-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman* s.91; Ebu Naim, *el-Erbaun Hedisen fi Zikr'il-Mehdi*, yedinci hadis; Şeyh Süleyman el-Hanefi el-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.449; Allame Abdulhadi Abyari, *Caliyet'il-Keder fi Şerhi Menzumet'il-Berzenci* s.208.

¹⁰¹ Abdurrahman b. Ebubekir Suyuti (ö:119), *Neşr'ul-Âlemin* s.13, Haydar Abad baskısı; bu rivayeti İbni Asakir tarihinde ve İbni Merdeveyh tefsirinde nakletmiştir.

¹⁰² Yusuf b. Yahya b. Ali b. Abdulaziz el-Mukaddesi eş-Şafii es-Sulemi (ö: 658'den sonra), *Kitabu Akd'ud-Durer fi Ahbari'l-Muntezer Huve'l-Mehdi* (a.s), el yazısı ile telif edilmiştir.

¹⁰³ İbrahim b. Muhammed el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.2, s.335.

ayartmasına müptela olmuştur. Allah, bizi ve tüm müminleri lütfu ve rahmetiyle böyle bir durumdan kurtarsın.

Zuhurunun zamamı ile ilgili rivayetler

Abdunnebi el-Kuddusi, *Sünen'ül-Hüda* kitabında şu manada bir rivayet nakletmiştir ki Peygamber (s.a.a) buyurdu:

“Gelecekte bir sene bir ay gibi olacak; bir ay bir Cuma (hafta) gibi, bir Cuma bir gün gibi ve bir gün bir saat gibi olacak. İşte o, Mehdi'nin çıkması, adaletin yayılması ve bağışın kemale ulaşmasının zamandır...”¹⁰⁴

Ehlişünnte Kaynaklarında Mehdi'nin Özellikleri ve Zuhur Alametleri

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kaynaklarında kendi isnatlarıyla Ebu Said Hudri'den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: Mehdi bizdendir; alını açık ve kemer burunludur.¹⁰⁵

Ehlişünnet kanalıyla Ebu Ümame el-Bahili'den şöyle rivayet edilmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Yakında, sizinle Rumlar arasında dört sulh anlaşması olur. Dördüncü Âl-i Hırkel'den birinin eliyle gerçekleşir ve bu yedi sene devam eder. Bunun üzerine Abdul-Kays kabilesinden Mustevrid b. Giylan isminde bir kişi ona; “Yâ Rasûlallah, o gün insanların imamı kimdir?” diye sordu. Peygamber buyurdu: “İmam, benim evlâdımdan kırk yaşında, yüzü parlak bir yıldız gibi olan, sağ yanağında siyah bir beni bulunan ve üzerinde iki kutvânî aba olan bir kimsedir. Tavrı Benî İsrâil ulemasına benzer. Yirmi sene hüküm sürer. Arzdaki hazineleri çıkarır ve şirk beldelerini fetheder.”¹⁰⁶

Aralarında Celaleddin Suyuti'nin de bulunduğu bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla İbn Ertat'dan şu rivayeti nakletmişlerdir:

“Süfyani Kufe'ye girer ve üç günlük bir işgalden sonra altmış bin kişiyi öldürür. Burada on sekiz gece kalır. Kufe'nin mallarının hepsini paylaşır. Ancak Süfyani'nin Kufe'ye girişi Türkler ve Rumlarla Kadafnisa'da çarpışmasından sonradır. Sonra onların aralarına

¹⁰⁴ Abdunnebi el-Kuddusi, *Sünen'ül-Hüda* s.474, el yazısı ile telif edilmiştir.

¹⁰⁵ İbni Esir, *en-Nihaye* c.1, s.302; el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.2, s.330; Ebu Naim, *el-Erbaun Hedisen fi Zikri'l-Mehdi*, onuncu hadis; İmam el-Münavi, *Kunuz'ul-Hakaik* s.164; Ebul Âla Hasan b. Ahmed el-Attar el-Hemedani s.301; İbni Hacer el-Mekki, *el-Fetava el-Hedise* s.29; *Ğaliyet'ul-Mevaiz ve Misbah'ul-Mutteiz ve'l-Vaiz* c.1, s.83; el-Kavl'ul-Muhtasar s.56; el-Hanefi el-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.181; *Mecmeu Bihar'ül-Envar* c.1, s.204.

¹⁰⁶ Âlauddin Ali b. el-Muttaki el-Hanefi el-Hindi, *Kenzul Ummal* c.7, s.186; *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.30; el-Beyan fi Ahbari Ahir'iz-Zaman s.95; İbni Hacer el-Mekki el-Heytemi eş-Şafii, *Sevaiki Muhrika* s.98, el-Himvini el-Cuveyni, *Feraid'us-Simtayn* c.2, s.330; İbni Sabbağ el-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* s.280; Suyuti, el-Havi Lil-Fetava c.2, s.66; Ebul Âla el-Attar, el-Erbain s.300; Süleyman el-Hanefi el-Kunduzi, *Yenabiul Mevedde* s.447; Ebu Naim el-Hafiz İsfahani, *el-Erbaun Hedisen fi Zikr'il-Mehdi*, on ikinci hadis.

fitneler sokar ve onlardan bir grup Horasan’a döner. Süfyani öldürür, kaleleri yıkar, Kufe’ye girer. Sonra Horasan ehlini arar. Horasan’dan Mehdi’ye itaat edecek bir grup zuhur eder. Sonra Süfyani Medine’ye bir ordu gönderir, Peygamberimizin (s.a.a) soyundan bazı insanları Kufe’ye getirir. Sonra, Mehdi ve Mansur çıkıp kaçar ve Süfyani’de onları araştırır. Mehdi ve Mansur Kufe’ye vardığında onların peşinden gelen Süfyani’nin ordusu yere batmış olur. Sonra Mehdi, Medine’ye gelerek Beni Haşim’den hapiste olanları kurtarır. Bu meyanda siyah bayraklılar çıkarak bir su kenarına varırlar ve bunu duyan Süfyani ile yakınları kaçarlar. Mehdi, bilahare Kufe’ye inerek buradaki Haşimileri kurtarır. Sonra Kufe havalisinden kendilerine ‘Usub’ adı verilen çok az silaha sahip bir cemaat çıkar. Onların arasında bir kısım Basralılar da bulunur. Böylece onlar Kufe halkından esir bulunanları Süfyanilerin elinden kurtarırlar ve ardından siyah bayraklı ordu biat için Mehdi’ye gelir.”¹⁰⁷

Kurtubi, *Tezkire*’sinde kendi isnadıyla Huzeyfe Yemani’den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) buyurdu: “(Süfyani ve yarenleri) Şam’a doğru yola çıkarlar. Mehdi’nin sancağı ise Kufe’den yola çıkar ve Kufe’ye iki gecelik mesafede bu orduyu yakalayıp öldürürler. Yine Resulullah’ın (s.a.a) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: Zura’da çatışma olacak... Hadisin devamında Süfyani’nin çıkışı ve sonrasında Mehdi’nin zuhuru, Dabbet’ul-Arz’ın çıkışı, Yecüc ile Mecüc’ün çıkışından söz edilmiştir.”¹⁰⁸

Ali b. el-Muttaki el-Hanefi, *Kenzul Ummal*’da kendi isnadıyla Ebu Hureyre’den şu rivayeti nakletmiştir:

“Rumlar, benim soyumdan ve ismi ismime uygun bir valiye gadr ettikten sonra Amak denilen yerde sizinle savaşacaklardır. Burada Müslümanların üçte bir kadarı öldürülür, sonra bir gün yine o kadar insan öldürülür. Üçüncü gün (seferde) ise savaş Rumlar aleyhine döner. Müslümanlar böylece savaşa devam eder ve Konstantiniyye’yi feth eder ve oradaki malları taksim ederler. Tam bu sırada bir münadi: Deccal ailelerinizde sizin yerinizi aldı” şeklinde bağırır.”¹⁰⁹

Ali b. el-Muttaki el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal kitabında* kendi isnadıyla Peygamber’in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

“Ramazan’da bir seda olur. Şevval’de de bir uğultu olur. Zilkade’de kabileler birbiriyle çarpışır. Zilhicce’de hacılar talana uğrar. Muharrem’de bir münadi gökten şöyle nida eder: “Dikkat ediniz. Bu, Allah’ın kullarının en seçkinidir. Onu dinleyiniz ve ona uyunuz.”¹¹⁰

¹⁰⁷ Celaleddin Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* c.2, s.676, Kahire baskısı.

¹⁰⁸ Ehlişünnet nezdinde müfessirlerin imamı olarak nitelenen Ebu Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Ebubekir b. Ferah el-Ensari el-Endülüsi el-Kurtubi (ö: 671), et-Tezkire c.2, s.323 ve 326.

¹⁰⁹ Ali b. el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Kenzul Ummal* c.7, s.260, Haydar Abad baskısı.

¹¹⁰ Ali b. el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.32, Mısır-el-Meymene baskısı; Ebu Naim, Esmâ binti Yezid el-Ensariyye es-Sahabiyye’nin azat ettiği bir köle ve Tabiinin saygın bir şahsiyetlerinden biri olan Şehr b. Huşeb’den naklen.

Bir grup Ehlişünnet âlimi ve onlardan biri olan Ali b. el-Muttaki *Muntehebu Kenzul Ummal*'da Huzeyfe Yemani'den şu rivayeti nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Bir tütsü üzerinde (sonu belli olmayan) sükûnet olacaktır. “Bir tütsü üzerinde sükûnet nedir, ey Allah'ın Resülü?” diye sorulunca şöyle buyurdu: Daha önceki haline dönmeyecek olan kalplerdir. Sonra da delalete çağırان kimseler olacaktır. O gün Allah'ın halifesini yeryüzünde görürsen bedenini çiğnese de malını alsa da ona tabi ol. Şayet onu göremezsen, sonu ölüm de olsa başka bir yere git ve bir ağacın köküne iyice yapış oradan ayrılma.”¹¹¹

Bir grup Ehlişünnet âlimi ve onlardan biri olan İbn Sabbağ el-Maliki, *Fusul'ul-Muhimme* kitabında Mehdi'nin zuhuruна dair şu alametleri rivayet etmiştir:

“Onun zuhurunun birtakım alametleri vardır: Süfyani'nin çıkışı, Güneşin Şaban ayının ortasında tutulması ve müneccimlerin alışılan öngörülerine aykırı olarak bu ayın sonunda ay tutulması bu alametlerdendir. Yemani'nin çıkışı, Mısır'da Mağribi'nin ortaya çıkması, doğuda ay gibi ışık saçan bir yıldızın doğması, ardından neredeyse iki tarafı bitecek şekilde bükülmesi, gökyüzünde bir kızılığın ortaya çıkması ve ufuklarda kalmaya devam etmesi, doğuda uzunlamasına bir ateşin ortaya çıkması ve havada üç veya yedi gün kalması, Arabın Acemin egemenliğinden çıkıp ülkelere malik olması, Mısır halkının kendi emirlerini öldürmesi, Kays ve Arap sancaklarının Mısır'a girişi, peygamberlik iddiasında bulunan altmış yalancının ortaya çıkması, ani ve hızlı ölüm, Şam'da Cabiye denen bir şehrin yere batması... bu alametlerdendir.”

İbn Hacer el-Mekki, *el-Kavl'ul Muhtasar* kitabında kendi isnadıyla Resulullah'ın (s.a.a) şu sözünü nakletmiştir:

“Hiçbir tarafın ondan mahfuz kalmayacağı bir fitne zuhur edecek, bu fitne kaldığı yerden hemen başka bir tarafa yayılacak ve bu durum bir münadinin semadan seslenerek: “Ey insanlar, emiriniz artık Mehdi'dir” demesine kadar devam edecektir.”¹¹²

İbn Hacer aynı kitapta kendi isnadıyla Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

“Adaleti onları kuşatacak ve aralarında peygamberlerinin sünnetiyle amel edecektir. Hatta o, bir münadinin şöyle bir çağrıda bulunmasını emredecek: Acaba birinin bana ihtiyacı var mı? Bunun üzerine bir kişiden başkası gelmeyecek...”

Bir grup Ehlişünnet âlimi, kendi isnatlarıyla Abdullah b. Mesud'dan Peygamberimizin (s.a.a) Mehdi'nin zuhurundan önce Süfyani'nin çıkışıyla ilgili şu sözlerini nakletmişlerdir:

¹¹¹ Ali b. el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, bu hadisi Taberani, Ahmed b. Hanbel, Ebu Ye'la ve Said b. Mensur kanalıyla Huzeyfe Yemani'den rivayet etmiştir; *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.31, Mısır-el-Meymene baskısı.

¹¹² Ahmed b. Muhammed b. Hacer el-Heytemi eş-Şafii el-Mekki (ö:909), *el-Kavl'ul Muhtasar fi Alamati'l-Mehdiyy'il-Muntazar* s.56.

“Süfyani, Mehdi ve beraberindekilerle savaşması için Kufe’ye bir ordu gönderecek; Mekke ve Medine’ye on beş bin süvari gönderecek. Daha sonra Kufe ve Medine’deki savaştan söz etmiş ve ardından sözlerini şöyle sürdürmüştür: Sonra Mehdi ve beraberindekilerle savaşmak için Mekke’ye doğru yola çıkacaklar. Beyda’ya vardıklarında Allah onların tümünü mesh edecek (veya yere batıracak) ¹¹³. İşte Yüce Allah’ın şu sözü de buna işaret etmektedir:

“Onları korkuya kapıldıkları zaman bir görsen! Artık bir kurtuluş ve kaçış yoktur. Yakın bir yerden yakalanırlar.” ¹¹⁴

Hâkim Nişaburi, Müstedrekinde kendi isnadıyla Ebu Hureyre’den şu rivayeti nakletmiştir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

“Şam’ın ortasından adına Süfyani denilen ve kendisine tabi olanların çoğunun Kelb kabilesinden olacağı birisi çıkar. O insanları öldürür, hatta kadınların karınlarını deşip çocuklarını katleder. Kendisine karşı toplanan Kays kabilesini de öldürüp yok eder. (İşte o zaman) Ehlibeyt’imden Hirre’de bir kişi çıkar. Onun haberi Süfyani’ye ulaşınca, Süfyani ona karşı ordusundan bir ordu gönderir. Ancak Mehdi, bu orduyu hezimete uğratar ve bunun üzerine Süfyani yanındakilerden bir orduyu, ona karşı tekrar gönderir. Ancak bu ordu yeryüzünden Beyda’ya vardıklarında yere batırılır ve kendilerinden haber getirecekler dışında kimse sağ kalmaz. Hâkim daha sonra şöyle demiştir: Bu, senedi sahih bir hadistir.” ¹¹⁵

Hafız Nureddin Ali b. Ebubekir el-Heytemi, *Mecme’uz-Zevaid*’de kendi isnadıyla müminlerin annesi Ümmü Seleme’den şu hadisi nakletmiştir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Batı meliki doğu melikine doğru gider ve onu öldürür. Ondan sonra Batı meliki, Medine’ye bir ordu gönderir, ancak bu ordu yere batırılır. Sonra ikinci bir ordu gönderir. Bu ordu Medine halkından bir grup insanı esir alır. Sonra insanlar Harem’den çıkan bir kimsenin etrafında, dağınık olarak, gelen kuşlar gibi toplanırlar. Öyle ki aralarında kadınların da bulunduğu üç yüz ondört kişilik bir grubu oluştururlar. Onlar her zalime ve Cebbar oğlu Cebbar’a galip gelir. O’nun devrinde, ölümleri dirilere imreneceği bir adalet görülür. O yedi yıl kalır. Sonra ise yerin altı, üstünden daha hayırlı olur.” ¹¹⁶

Burada zikrettiklerimiz, Ehlişünnet âlimleri ve muhaddisleri tarafından rivayet edilmiş olan hadislerin sadece küçük bir bölümünü oluşturmaktadır. Bunları getirmemizdeki gaye,

¹¹³ Mesh etmek, hayvana veya acayip varlıklara dönüştürmek anlamına gelir. Bazı nüshalarda “meseha” fiili yerine “yere batırmak” manasına gelen “hasefe” fiili geçmiştir. (Mütercim).

¹¹⁴ Sebe 51; bu hadisi bir grup Ehlişünnet âliminin yanı sıra Ehlişünnet nezdinde müfessirlerin öncüsü olarak anılan Allame Kurtubi el-Endülüsi, *et-Tezkire* kitabında (c.2, s.324) getirmiştir.

¹¹⁵ el-Hâkim Ebu Abdullah Muhammed b. Abdullah en-Nişaburi (ö:405), *el-Mustedrek ala’s-Sahihayn* c.4, s.520, Haydar Abad baskısı; Suyuti, *el-Havi Lil-Fetava* c.2, s.65, Mısır baskısı; Ali b. el-Muttaki el-Hindi el-Hanefi, *Muntehebu Kenzul Ummal* c.6, s.31, Mısır- el-Meymene baskısı, buna benzer bir rivayeti Hafız Nureddin Ali b. Ebubekir el-Heytemi de *Mecme’uz-Zevaid* ve *Menbe’ul-Fevaid*’de (Kahire el-Kuddusi kütüphanesi baskısı c.7, s.315) getirmiştir.

¹¹⁶ el-Hafız Nureddin Ali b. Ebubekir el-Heytemi, *Mecme’uz-Zevaid* ve *Menbe’ul-Fevaid* c.7, s.315, Kahire el-Kuddusi Kütüphanesi baskısı; Taberani da bu rivayeti Mucem’ul-Evsat’ında zikretmiştir.

gerçekten hakikati arayanlara delil sunmanın yanı sıra bu konudaki her türlü şüpheyi izale edip körlüğü gidermektir. Dolayısıyla peygamberler, hüccetler, açık deliller ve birtakım cahil veya inatçı kimselerin vesveselerine cevap verdikten sonra artık bu konuda hiç kimsenin bir bahanesi kalmaz. Maalesef cahiller veya kendini beğenmiş inatçı kimseler tarafından bu meselenin son zamanlarda tartışma konusu olduğunu ve hatta inkâr edildiğini görmekteyiz. Nitekim vaktiyle Ümeyyeoğulları da bu konuyu inkâr etmek için çok çalışmış, hatta bazı kitaplara “Mehdi yoktur, sadece Mesih vardır” şeklinde uyduruk rivayetler bile sokuşturmuşlardır. Fakat onların çabası amacına ulaşmamış ve batıla uyanlar ziyan etmişlerdir. Hak, onların kör yamalarının arkasında kaybolmamış, tüm çıplaklığıyla kendisini ortaya koymuş ve hak ettiği yerde hep sabit kalmıştır. Kuşaktan kuşağa tüm İslam âlimleri, Peygamberimizin (s.a.a) Mehdi hakkındaki hadislerini rivayet etmiş, Mehdi hakkında birçok kitaplar yazmışlardır. Onların çoğu bu konuda tevatür veya istifaze idiasında bulunmuşlardır. Bu rivayetlerin çoğu sahih veya hasendir; zayıf olanların zaafı da meselenin kabulü ve şöhreti sebebiyle telafi edilmiştir.

Bununla birlikte biz daha önce arz ettik ki: Tevatür, haddizatında vicdani bir yoldur ve bir hadis mütevatir olduğunda artık onun kanal veya senedinin sahih olmasına ihtiyaç kalmaz. Çünkü bu, hadisin kabulünün taabbudi olduğu durumda geçerlidir, vicdani olduğu durumda değil. Dolayısıyla dinleriyle geçinen ve ahiretlerini dünyaları karşılığında satmış olan bu sapkın cahillerin vesveselerine kulak vermemek gerekir. Nitekim Yüce Rab-bimiz de bu hususa şu şekilde dikkat çekmiştir:

“Önceden sapmış olan, birçoklarını da saptıran ve doğru yoldan çıkmış olan bir topluluğun isteklerine uymayın.”¹¹⁷

Kaynakça

Kur'an-ı Kerim

Nehcü'l-Belağ

Abdulgani Nablusi, *Zehairu'l-Mevaris*.

Abdurrahman b. Ali ve İbn Deybe Şeybani, *Teyisiru'l-Vusul İla Câmii'l-Usul Li'bni'l-Esir*.

Ahmed b. Ali b. Hacer-i Askalani, *el-İsabe Fi Temyizi's-Sahabe*.

Albani, Ebu Abdurrahman Nasiruddin b. Hac Nuh b. Necati Eşkuderi, *Silsiletu'l-Ahadisi's-Sahihe ve Şeyu'n Min Fikhiha*.

Ali b. Muttaki Hanefi Hindi, *Kenzu'l-Ummal*.

Askalani, İbn Hacer, *Lisanu'l Mizan*.

Bağdadi, Muhammed b. Osman, *el-Munteheb Min Sahiheyi'l-Buhari Ve'l-Muslim*.

Bahrani, Seyit Haşim, *el-Burhan Fi Tefsiri'l-Kur'an*.

Berzenci Hüseyini, Muhammed b. Abdurresul, *el-İşaeu Li Eşrâti's-Sa'e*.

¹¹⁷ Mâide 77.

Buhari Kunuci Huseyni, Muhammed Sıddık, *el-İza'e Lima Kane ve Ma Yekunu Beyne Yedeyi's-Sa'e*.

Celaluddin Suyuti, *ed-Durru'l-Mansur*.

Celaluddin Suyuti, *el-Camiu's-Sağir Fi Ahadisi'l-Beşiru'n-Nezir*.

Diyarbakri, *Tarihu'l Hamiş Fi Ahvali Enfusi'n-Nefis*.

Dulabi, Ebu Beşir Muhammed b. Ahmed b. Hemad, *el-Kuna Ve'l-Esma*.

Ebu Davut Secistani, *Sünen-u Ebu Davut*.

el-Ebriyyi's-Secizi, Ebu'l-Hasan Muhammed b. Hüseyin, *Menakibu's-Şâfi*.

Ester Abadi, *Te'vilu'l-Ayati'z-Zahire*.

Fahri Razi, *Tefsir-u Mefatihi'l-Gayb*.

Feyzi Kaşani, Molla Muhsin, *Tefsiru's-Safi*.

Hakim Nişaburi, Muhammed b. Abdullah, *el-Mustedreku Âla's-Sahihyn*.

Harezmi, Muvaffak b. Ahmed, *Menakıb-u Emiri'l-Muminin*.

Harisi Bedahşi, *Miftahu'n-Neca*.

Himeyri, Abdullah b. Cafer Kummi, *Kurbu'l-İsnad*.

Hindi, Ali b. Muttaki, *Müntehab'u Kenzu'l-Ummal, el-Metbu Hamişu'l-Müsned, Li'bn-i Hanbel*.

Huvezy, *Tefsir-u Nuri's-Sakaleyn*.

Hür Amuli, Muhammed b. Hasan, *İsbatu'l-Huda*.

İbn Asakir, *Tarih-u Medinet-i Dimeşk ve Zikr-u Fezliha*.

İbn Babeveyh Kummi, Muhammed b. Ali, *Kemalu'd-Din ve Temamu'n-Nime*. İbn Ebi Hatem, *Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim*.

İbn Hacer Askalani, *Tehzibu't-Tehzib*.

İbn Kesir Şami, Ebu'l-Feda İsmail, *Nihayetu'l-Bidaye Ve'n-Nihaye*.

İbn Kesir Şâmi, *Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim*.

İbn Mâce Kazvini, *Sünen-u'l-Mustafa*.

İbn Şehraşub, *Muşabihu'l-Kur'an ve Muhtelifuhu*.

Keraceki, Muhammed b. Ali, *Camiu'l-Fevaid*.

Kettani, Muhammed b. Cafer, *Nazmu'l-Mütenasır Fi'l-Hadisi'l-Mütevâtir*.

Kucerati Hindi, Muhammed Tahir Sıddiki Fetenî, *Mecmeu Bihari'l-Envar Fi Garibi't-Tenzil ve Letaifi'l-Ahbar*.

Kuddusi, Şeyh Abdunnebi b. Ahmed, *Sünen-u'l-Huda*.

Kufi, Fırat b. İbrahim, *Tefsiru'l-Fırat*.

Kuleyni, Muhammed b. Yakup, *el-Kâfi*.

Kummi Meşhedi, *Tefsir'u Kenzi'd-Dekaik*.

Kurtubi, *Muhtasaru't-Tezkire*.

Kutbu Ravendi, Said b. Hibetullah, *el-Haraicu Ve'l-Ceraihu Fi Mucizati'l-Ma'sumin*.

Maliki, İbn Sebbağ, *el-Fusulu'l-Muhimme Fi Marifeti'l-Eimme*.

Meclisi, Molla Muhammed Bakır, *Biharu'l-Envar: c. 23, 24, 51 ve 52*.

Mekarim Şirazi, Nasir, *Tefsir-u Numune*.

Mir Seyit Ali Hemdani Şâfii, *Meveddetu'l-Kurba*.

Muhaddis Nuri, Mirza Hüseyin, *Cennetu'l-Me'va'l Matbui Zimne Bihari'l Envar: c.53*.

Muhammed b. İsmail Buhari, *Sahihu'l-Buhari*.

Muhammed b. Muhammed b. Numan el-Muşteher Bi'l-Mufid Şeyhi'ş-Şia Fi Ahdihi, *el-İrşad*.

Muhammed b. Talha Genci Şâfii, *el-Beyan Fi Ahbar-i Sahibi'z-Zaman*.

Mutahhar b. Tahir Mukaddesi, *el-Bed-u Ve't-Tarih*.

Necaşi, Ebu'l-Abbas, *Marifetu Ricali'l Hadis*.

Neccar Zadigan, *Berresiye Tetbigiyi Ayati Mehdeviyyet*.

Nesefi, *Tefsiru'l-Kur'an*.

Numani, Muhammed b. İbrahim, *Kitabu'l-Gaybe*.

Râfi Kazvini, Abdulkarim b. Muhammed, *et-Tedvin Fi Ahbar-i Kavzin*.

Razi, Ebu'l Fettah, *Ravzatu'l-Cinan ve Ruhul-Cinan*.

Sa'lebi, *Tefsiru'l-Keşfi Ve'l-Beyan*.

Saduk, Muhammed b. Ali b. Babeveyh Kummi, *el-Hisal*.

Şeblenci, *Eimmetu'l-Huda*. Şeblenci, *Kitabu'l-Fezaili'l-Kufe*.

Şeblenci, Mümin b. Hasan Şafii Mısri, *Nuru'l-Ebsar*.

Şehristani, Muhammed b. Abdulkarim, *el-Milel Ve'n-Nihel*.

Şemsuddin Ebu'l-Hayr Sehaui, *el-Mekasidu'l-Hasane Fi Beyani Kesirin Mine'l-Ahadisi'l-Muştehere*.

Şemsuddin Zehebi, *Tezkiretu'l-Huffaz*.

Şeyh Abdulhadi Abyari, *Caliyetu'l-Kedir Fi Şerh-i Manzumetu'l-Berzenci*.

Şeyh Ebu Talip, Tecil Tebrizi, *Men Huve'l-Mehdi*.

Şeyhu't-Taife, Muhammed b. Hasan Tusi, *et-Tibyan Fi Tefsiri'l-Kur'an*.

Şirazi, Seyit Muhammed, *Takribu'l-Kur'an*.

Tabatabai, Allame Muhammed Hüseyin, *el-Mizan Fi Tefsiri'l-Kur'an*.

Taberi, *Delailu'l-İmame*.

Taberi, Muhammed b. Cerir, *Câmiu'l Beyan Fi Tefsiri'l-Kur'an*.

Tusi, Muhammed b. Hasan, *Kitabu'l-Gaybe*.

Tuveyciri, Hamud b. Abdullah b. Abdurrahman, *el-İhticac Bi'l-Eseri Âla Men Enkere'l-Mehdiyye'l-Muntezer*.

Vahidi Nişaburi, *el-Vesit*.

Yahya b. Abdulaziz, *el-Cem'u Beyne's-Sahihayn*.

Zehebi, Hafız Şemsuddin, *Telhisu'l-Müstedreki's-Sahihayn*.

Ziyauddin Ahmed Gümüştanevi İstanbullu Hanefi Sufi, Ölüm: 1311, *Ramuzu'l-Ahadis*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَوَّعَ الْجَنَّةَ وَأَنْكَشَفَ الْغَطَاءَ

خداوند ما را و مصیبت بزرگ شد و آنچه پنهان بود آشکار شد و پرده از کار برداشته شد.

وَأَنْفَعُ الْجَاوِضَاتِ الْأَرْضَ وَمَنْعَتِ السَّمَاءَ أَنْتَ الْمُسْتَعِجِلُ

و اسد فاع شد و زمین بوما تنگ گردید و آسمان رحمتش را از ما دریغ کرد و تنها تویی که از توباری حیاست می شوی.

وَالْيَا مُسْتَعِجِلُ وَعَلَيْكَ الْمَعُولُ فِي الشَّدَاةِ وَالرَّخَا اللَّهُمَّ

و تسکایت ما نبرد تو آورده می شود و در سختی و سستی بر تو اعتماد می شود، بار الهی

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآلِ الْأَمْرِ الَّذِينَ فُضِّلَتْ عَلَيْنَا

محمد و آل محمد درود فرست، همان صاحب اختیارانی که لطافت آن ها بر ما واجب کردی

طَاعَتُهُمْ وَعَرَفْتَ نَبَاكَ مِنْهُمْ فَرِحَ عَنَّا حُجَّتُهُمْ فَرِحَ عَنَّا جَلَا

و بدینوسیله مقام آنان را به ما شناساندی، پس به حق آنان برای ما گشایش و فرج فوری

قَرِيبَاكَ مَجِ الْبَصَرِ وَهُوَ قَرِيبُ الْيَمِينِ عَلَيَّ يَا عَلِيَّ يَا مُحَمَّدَ

و نزدیک کنی همچون چشم بر هر رخن و یا نزدیک تر از آن مرحمت بفرما، یا محمد، یا علی، یا علی، یا محمد

أَكْمَلَنِي فِيكَ كَمَا كَفَيْتَنِي وَأَنْصُرُنِي فَانْصُرْنَا يَا مُنْصِرَ الْأَمِيرِ وَلَا

در کفایت کنید که همانا شما کفایت کنندگان من هستید و مرا یاری کنید که همانا شما یاری کنندگان من

يَا صَاحِبَ الزَّهْرِ يَا غَوْثَ الْغَوْثِ دُرِّي دُرِّي دُرِّي دُرِّي

ای سولای ما، یا صاحب الزهرا، یا غوث الغوث، به فریاد من، به فریاد من، به فریاد من، به فریاد من، مرا دراز کن

السَّاعَةِ السَّاعَةِ السَّاعَةِ الْعَجَلِ الْعَجَلِ الْعَجَلِ يَا نَجِي الْأَجْمَلِ

در اکنون، هم اکنون، همین الساعه و الآن، به شتاب، تعجیل فرما، به شتاب، ای مهربان ترین مهربان

بِحُجَّتِ مُحَمَّدٍ وَآلِ الطَّاهِرِينَ

به حق حضرت محمد و آل پاکش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلام